БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 207 (16.593). | 4 сентябрь, 1976 йил, шанба | Баҳоси 2 тийин.

МАРРА — 40 ЦЕНТНЕР

● АНДИЖОН

Уруғлик пахтани терувчилар Ленин райони далаларига чиқишди. «Правда Востока», «Коммунизм», Карл Маркс номли колхозларда ҳосил теримига киришилди. «Ўзбекистон» колхозида Х. Холмирзаев бошлиқ бригада ҳозиргача ҳар гектар ердан 20 центнер «оқ олтин» териб олди. Деҳқонлар гектар бошига 40 центнердан ҳосил олишни мўлжалламоқдалар.

БРИГАДА РАПОРТИ

● ҚАШҚАДАРЁ

«Йиллик топшириқ бажарилди!», — Чироқчи районидаги «Коммуна» колхозининг Улаш Анорбоев бошлиқ пахтачилик бригадаси Қашқадарё областида биринчи бўлиб ана шундай рапорт берди. Бригада қўриқ ернинг ҳар гектаридан 20 центнер «оқ олтин» териб олди.

Пахтакорлар коллективи Кубань деҳқонларининг даъватига жавобан икки йиллик топшириқни бажаришга ва гектар бошига 40 центнердан хирмон кўтаришга қарор қилдилар. (ЎзТАГ).

ДЕФОЛИАЦИЯ БОШЛАНДИ

● КОМСОМОЛОБОД

Мирзааҳмедов номли, «СССР 50 йиллиги», «Партия XXIV съезди», «Дўстлик» совхозларининг пахта далаларида ғўзани ердан туриб дефолиация қилишга киришилди.

Комсомолобод районининг механизаторлари 10 минг гектар майдондаги ғўзанинг ҳаммасини 8-10 кун ичида дефолиация қилиб бўлишни мўлжаллаб турибдилар. Районда бу йил 24 минг тонна «оқ олтин» машиналарда териб олинади. (ЎзТАГ).

ҚОЗОҒИСТОН ПАРТИЯ-ХЎЖАЛИК АКТИВИНИНГ КЕНГАШИ

3 сентябрда Олмаотада Қозоғистон партия-хўжалик активининг кенгаши бўлди. Кенгашда республиканинг КПСС тарихий XXV съезди қарорларидан келиб чиқадиган 1976 йилги халқ хўжалик плани ва социалистик мажбуриятлар қандай бажарилаётганлиги тўғрисидаги масала қараб чиқилди.

Кенгаш қатнашчилари КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневни ғоят самимият, гулдурос, давомли қарсаклар билан кутиб олдилар.

Кенгаш ишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Д. А. Кунаев, Қозоғистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси С. Б. Ниёзбеков, республика Министрлар Советининг Раиси Б. А. Ашимов, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлар, область партия комитетларининг биринчи секретарлари, область ижроия комитетларининг раислари, область қишлоқ хўжалик бошқармаларининг бошлиқлари, республика министрликлари ва идораларининг раҳбарлари, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети аппаратининг масъул ходимлари, олимлар қатнашди.

Ўртоқ Д .А. Кунаев кенгашни очиб, бундай деди:

Азиз Леонид Ильич!

Азиз ўртоқлар!

Биз партиямиз ва давлатимизнинг атоқли арбоби ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг республикамизга келишини сиёсий жиҳатдан ғоят муҳим, республиканинг ҳар бир кишиси учун, ҳар биримиз учун қувончли воқеа деб ҳисоблаймиз. Шундай деб ҳисоблаш учун ҳамма асослар бор.

Биз, Қозоғистоннинг барча меҳнаткашлари баҳам кўраётган ана шу тўлқинлантирувчи туйғулар билан партия-хўжалик активи кенгашида қатнашиш учун бу ерга тўпландик.

Ўртоқ Д. А. Кунаев актив кенгашини очиқ деб эълон қилади, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитети бюроси кенгашнинг кун тартибига қўйилган масалалар қандай бажарилаётганлиги тўғрисида маълумот беришни ўзига топширилганлигини айтади.

ОЛМАОТА. Қозоғистон партия-хўжалик активи кенгаши. Минбарда КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев. ТАСС — ЎзТАГ телефотоси.

Ўртоқ Д. А. КУНАЕВ нутқи

Ўртоқлар! Аввало, бизга нисбатан кўрсатган юксак иззат-ҳурмати, бугун бу ерда биз билан бирга бўлганлиги учун республика партия-хўжалик активи қатнашчилари номидан. Совет Қозоғистонининг коммунистлари ва барча меҳнаткашлари номидан Леонид Ильич Брежневга яна бир бор қизғин ва самимий ташаккур изҳор қилишга ижозат бергайсиз.

Шу нарсани очиқ айтаманки, бизда яхши анъана вужудга келди. Леонид Ильич Брежнев Қозоғистон диёрига келганида ҳар сафар республика меҳнаткашлари севикли Ватанни жуда катта муваффақиятлар билан хурсанд қилмоқдалар. Леонид Ильич, Сизнинг партия-хўжалик активининг кенгаши ишида ҳозирги иштирокингиз ҳам кўп нарсадан ва аввало, партиямиз ленинчи Марказий Комитети ва унинг Сиёсий бюроси, шахсан Сизнинг бизга доим жуда катта эътибор қилаётганлигингиздан далолат беради.

Леонид Ильич, барча совет кишилари ҳам, Қозоғистон меҳнаткашлари ҳам Сизга чексиз иззат-ҳурмат ва меҳр-муҳаббатларини изҳор қиладилар. Сиз совет халқининг бахт-саодати, коммунизм қуриш йўлидаги буюк фаолиятингиз туфайли бунга сазовор бўлдингиз.

КПСС тарихий XXV съезди Сизнинг бутун совет халқи олдидаги, жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракати олдидаги, бутун тараққийпарвар инсоният олдидаги буюк хизматларингизни яна бир карра таъкидлаб ўтди. Сизнинг номингиз, Сизнинг олижаноб ишларингиз бутун тараққийпарвар инсониятга ҳам яқин ва азиздир.

Хельсинки кенгашининг натижалари, Европа коммунистик ва ишчи партиялари конференциясининг шубҳасиз эришган муваффақиятлари, совет ташқи сиёсатининг бошқа муҳим ютуқлари энг мураккаб проблемаларни ҳал этишда шахсан иштирок қилишингиз билан чамбарчас боғланган. Булардан кузатилган пировард мақсад — бутун дунёда мустаҳкам тинчликни сақлаб қолишдан, чинакам социал тараққиет ва адолатга, халқлар ўртасидаги муносабатларда тўла ишончга эришишдан иборат.

Леонид Ильич, Совет Қозоғистонининг ҳар томонлама равнақи, унинг ҳозирги тараққиёт чўққиларига қудратли парвози, унинг мамлакатимиз иқтисодий ва мудофаа қудратини ҳамда бутун социалистик ҳамдўстликни мустаҳкамлашдан иборат буюк ишга қўшган катта ҳиссаси Сизнинг номингиз билан бевосита боғланганлигини ифтихор билан қайд қиламиз.

Леонид Ильич, КПСС XXV съездининг қарорлари, 1976 йил плани ва республика меҳнаткашлари қабул қилган социалистик мажбуриятлар қандай бажарилаётганлиги тўғрисида партия-хўжалик активи кенгашининг ҳамма қатнашчилари номидан Сизга маълумот беришга ижозат бергайсиз.

Республика меҳнаткашлари партия ташкилотининг раҳбарлигида қўйилган вазифаларни муваффақиятли бажараётганлигини айтиб ўтиш керак. Республикадаги 19 та областдан ҳар бирининг шу йил саккиз ойи мобайнида қилган ишлари якунлари бунга исбот этади.

Ҳозирги вақтда бизда чўян эритиш йилига 4 миллион тоннага етди, биз 4,9 миллион тонна пўлат, 4 миллион тоннадан зиёд прокат тайёрлаб бермоқдамиз. Бу — ўтган беш йиллик давридагига нисбатан анча кўп.

Кўмир қазиб чиқариш йилига 92 миллион тоннадан ошиб кетди. Бу — 1970 йилдагига нисбатан бир ярим баравар кўп.

Ҳар йили 24 миллион тоннага яқин ёки саккизинчи беш йилликнинг охиридагига қараганда қарийб икки баравар кўпроқ нефть қазиб чиқарилди.

Республикада «улкан химия» вужудга келтирилди. Ҳозирги вақтда йилига 6 миллион тонна, яъни 1970 йилдагидан уч баравар кўп минерал ўғит ишлаб чиқарилмоқда, республика сариқ фосфор ишлаб чиқариш соҳасида эса, мамлакатда етакчи ўринни эгаллаб турибди.

Қозоғистон ҳозирги вақтда 55 миллиард киловатт-соат электр энергия ишлаб чиқармоқда, мамлакатга ҳар йили 34 минг трактор тайёрлаб бермоқда. Енгил саноат ва озиқ-овқат саноатининг энг йирик корхоналари қурилди.

Ишлаб чиқариш миқёслари ўсиши билан халқ хўжалиги ва унинг тармоқлари структурасида прогрессив ўзгаришлар содир бўлмоқда. Маҳсулот ўсишининг меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан эришилган умумий салмоғи доим ортиб бормоқда. Ишлаб чиқаришнинг техникавий даражаси, маҳсулот кўпгина турларининг сифати тўхтовсиз юксалиб боряпти.

Меҳнаткашларнинг уй-жой ва маданий-маиший шароитларини яхшилаш соҳасида кўп иш қилинмоқда. Беш йилликда 30 миллион квадрат метрдан зиёд уй-жой қурилди ва фойдаланиш учун топширилди. Айни вақтда шу йилнинг саккиз ойи мобайнидагина 2 миллион квадрат метрдан зиёд уй-жой қурилиб, фойдаланиш учун топширилди.

Ўртоқлар! Эришилган муваффақиятлар бизни, шубҳасиз, қувонтиради. Аммо биз вазиятга фақат яхши томондан баҳо бериш фикридан узоқдамиз. Биз ўзимизнинг ҳал этилмаган вазифаларимизни яққол кўриб турибмиз ва мавжуд камчиликларни йўқотиш учун кўп меҳнат қилиш кераклигини яхши биламиз.

Камчиликларни йўқотиш йўллари ва усуллари КПСС XXV съездининг қарорларида, Леонид Ильич, Сизнинг йўл-йўриқларингиз ва маслаҳатларингизда аниқ-равшан кўрсатиб берилди. Қозоғистон Компартияси Марказий Комитети ана шуларга амал қилиб, республика экономикасини янада ривожлантириш учун қатъий чоралар кўрмоқда.

Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг яқинда ўтказилган пленумлари ана шу масалаларга бағишланди. Бу пленумларда саноат, капитал қурилиш ва қишлоқ хўжалигидаги ишларнинг аҳволи батафсил муҳокама қилинди.

Капитал қурилиш масалаларини муваффақиятли ҳал этиш биз учун энг муҳим вазифадир.

Сиз XXV съездда «бутун куч-қувватни 1976 йилда ишга тушириладиган объектларга тўплаш ва бу объектларни йил охирида эмас, балки планда белгиланган аниқ муддатларда ишга тушириш муҳимдир. Янги ишга туширилган корхоналарда лойиҳада белгиланган кўрсаткичларга эришиш муддатлари хусусида ҳам шу гапни айтиш керак» деган эдингиз. Леонид Ильич, Сизнинг ана шу кўрсатмангизни ҳаракат учун дастур деб қабул қиламиз.

Бу йил саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажмларини 1975 йилдагига нисбатан 4,4 процент кўпайтириш, бу маҳсулотни 17 миллиард сўмликдан зиёд реализация қилиш зарур.

Саноатни ўстириш билан бир қаторда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг сифатини муттасил яхшилашни таъминлаш, унинг ассортиментини такомиллаштириш, ҳар бир корхонанинг барча план кўрсаткичлари сўзсиз бажарилишига эришиш муҳимдир.

Бинокорлар қабул қилган мажбуриятларда бутун йил мобайнида 6 миллиард сўмдан кўпроқ капитал маблағни ўзлаштириш ва пудрат ишлари йиллик планини 29 декабргача, саноатда эса, 28 декабргача бажариш кўзда тутилган.

Биз КПСС XXV съезди белгилаган ишларни бажариш учун нодир территориал-саноат комплексларини — Қарағанда — Темиртов, Кустанай — Лисаков, Павлодар — Экибастуз, Қоратов — Жамбул, Шарқий Қозоғистон, Манғишлоқ ва бошқа комплексларни янада ривожлантиришга куч-ғайратимизни сарф қиламиз, республикадаги 19 та областнинг ҳар бирида саноат ишлаб чиқариши ўсишининг юксак суръатларини таъминлаймиз. Республикада шу беш йилликда 400 та янги йирик корхона ишга туширилади, транспорт ва алоқанинг янги коммуникациялари вужудга келтирилади, ҳаётнинг барча соҳаларида анча кенг кўламда ижобий ўзгаришлар рўй беради.

Саноат ва капитал қурилиш, транспорт ва алоқа соҳаларида, экономика, фан ва маданиятнинг бошқа соҳаларида Қозоғистон олдида турган кенг кўламли ишлар партия раҳбарлигини, уюшқоқлик ва интизомни кучайтиришни, министрликлар ва идоралар, корхоналар ва ташкилотлар раҳбарларининг шахсий жавобгарлигини оширишни, мавжуд резервлардан тўлароқ фойдаланишни, иқтисод қилиш ва тежамкорлик учун ҳамма жойда қатъий ва мунтазам кураш олиб боришни талаб этади.

Бу масалалар партия ташкилотлари, матбуот, телевидение, радио, ижодий союзлар, маданий муассасалар, оммавий-сиёсий фаолиятининг диққат марказида турибди. Бизнинг идеология ходимларимиз ўз ишлари экономиканинг конкрет вазифалари билан ва экономикани янада ривожлантириш истиқболлари билан маҳкам боғланмай олиб борилиши мумкин эмаслигини жуда яхши тушунадилар.

Республика партия ташкилоти Қозоғистон қишлоқ хўжалигини янада юксалтиришнинг энг муҳим проблемаларига алоҳида эътибор берди ва бермоқда.

Республика партия ташкилоти партия XXIV ва XXV съездларининг, КПСС Марказий Комитети Пленумларининг қарорларини бажара бориб, КПСС Марказий Комитетининг, Сиёсий бюронинг доимий ва бебаҳо ёрдамига ва Леонид Ильич, шахсан Сизнинг ёрдамингизга таяниб, қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш учун изчил кураш олиб бормоқда.

Кейинги йилларда қаттиқ қурғоқчилик бўлишига қарамай республика, тўққизинчи беш йилликда саккизинчи беш йилликдагига нисбатан кўпроқ ғалла етиштирди ва сотди, бутун қишлоқ хўжалик маҳсулотининг ўртача йиллик ҳажми эса, 14 процентдан зиёд бўлди.

(Давоми иккинчи бетда).

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Азиз ўртоқлар! Аввало сизларга, республиканинг барча коммунистлари ва меҳнаткашларига партиямиз Марказий Комитети Сиёсий бюросининг саломини топширишга ва ишингизга яхши истаклар тилашга ижозат бергайсиз.

Республикангиз партия-хўжалик активининг йиғилишида қатнашишга таклиф этганликлари учун Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетидан, шахсан ўртоқ Кунаевдан миннатдорман.

Ўртоқлар! Қозоғистон ҳозирги кунда Совет Иттифоқининг асосий ғалла конларидан бири, мамлакатнинг энг йирик чорвачилик базасидир. Ҳозирги кунда Қозоғистонда неча юзлаб замонавий саноат корхоналари ишлаб турибди. Бу корхоналар мамлакатнинг иқтисодий тараққиётига катта ҳисса қўшмоқда. Қозоғистонда минг-минглаб олимлар ва маданият арбоблари бор. Бутун совет халқи уларнинг ижодини муносиб тақдирламоқда.

Бу залга шундай кишилар тўпландики, республика тараққиётининг суръатлари ва характери уларнинг фаолиятига, ишларига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Шу сабабли бу ерда айтиладиган гаплар фақат принципиал, чинакам партиявий гаплар бўлиши мумкин.

XXV съезднинг қарорларини бажариш, мамлакат халқ хўжалигини 1980 йилгача ривожлантиришнинг асосий йўналишларини амалга ошириш — ҳозирги вақтда бутун партиямиз ва халқимизнинг фаолиятида ва табиий, Қозоғистон коммунистлари, барча меҳнаткашларининг фаолиятида асосий нарсадир.

Биз яқин беш йил мобайнида эгаллашимиз лозим бўлган чўққи, айтишим мумкинки, анча баланд. Биз умуман олганда бу чўққига яхши маромда кўтарила бошладик, деб зўр мамнуният билан айтиш мумкин.

Мамлакатда етти ой мобайнида саноат ишлаб чиқариши планда белгиланган 4,3 процент ўрнига қарийб беш процент ўсди. Пландан ташқари тўрт миллиард сўмдан зиёд саноат маҳсулоти реализация қилинди.

Мамлакат ҳозирги пайтда планда мўлжаллanганидан анча кўпроқ ёқилғи, металл, электр энергия, химия ва машинасозлик саноати маҳсулотларини олмоқда.

Халқ истеъмол қиладиган молларни ишлаб чиқариш соҳасида ҳам яхши натижаларга эришилди. Маълумки, 1976 йил планида бу маҳсулотларни 2,7 процент ошириш мўлжалланган. Етти ой ичида ана шу молларни ишлаб чиқариш умуман олганда 3,4 процент, маданий-маиший ва рўзғор буюмлари эса, 7 процент кўпайди.

Ишимизнинг сифат кўрсаткичлари ҳам бирмунча яхшиланди. Меҳнат унумдорлиги 3,3 процент ортди. Саноат маҳсулотининг таннархини камайтириш орқасида тежалган маблағ ўтган йилдагига нисбатан бир миллиард сўмдан зиёд бўлди.

Ўртоқлар, умуман олганда саноат ишлаб чиқаришини ривожлантириш юзасидан 1976 йил топшириқлари ошириб бажарилади, деб фараз қилиш учун ҳамма асослар бор.

Ҳамма масалалар ҳам бир хил тарзда муваффақиятли ҳал этилади, деб бўлмайди, албатта. Қолоқ участкалар ҳам бор. Афсуски, сифат ва самарадорликни ошириш вазифаси ҳамма жойда ҳам диққат марказига қўйилган, деб бўлмайди. Бу гап Қозоғистон саноатига ҳам тааллуқлидир.

Мен сизлар қўлга киритган муваффақиятларни камситишни истамайман. Бу муваффақиятлар шубҳасиз, мавжуддир. Бу ерда ўртоқ Кунаев айтганидек, пландан ташқари талайгина миқдорда газ чиқарилди, электроэнергия, минерал ўғит, цемент, трикотаж ва кийим-кечак, пойафзал ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқарилди. Бу жуда соз. Бунинг учун сизларга катта раҳмат.

Сизларга қарсак чалиш ёқимли бўлса, мен сизларнинг қарсакларингизни эшитиб ҳузур қиламан, албатта.

Энди сизлар учун ҳам, менинг учун ҳам манзур бўлмаган нарсалар тўғрисида гаплашиб олайлик.

Қозоғистон саноатида меҳнат унумдорлиги суст ўсмоқда. Шу йилнинг етти ойи мобайнида меҳнат унумдорлиги атиги 1,1 процент ошди. Ваҳолонки, меҳнат унумдорлиги эса, ишлаб чиқариш самарадорлигининг асосий кўрсаткичларидан биридир.

Ўсиш суръатлари қандай аҳволда? Етти ой ичида саноат ишлаб чиқариши ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 2,8 процент ўсди. Бу — йиллик план топшириқларидан паст даражадир.

Бу фактлар сизларга маълум. Республика партия ташкилоти зарур чораларни кўради ва йил охиригача аҳволни яхшилайди, деб умид қиламиз.

Ўртоқлар! Тўққизинчи беш йилликда ва хусусан ўтган йилда об-ҳаво шароитлари ноқулай келганлиги натижасида қишлоқ хўжалигимиз қандай мушкулликларга дуч келганлигини яхши биласиз. Аммо биз мамлакатнинг нормал маромда ривожланишини ва аҳолининг нормал турмуш шароитларини таъминлай олдик. Бунинг учун колхозчи деҳқонларни ва ишчилар синфини, бутун партиямизни эъзозлаш керак.

Умуман олганда, қишлоқ меҳнаткашлари бу йил ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар.

Энг муҳими шуки, биз чорвачиликда катта нобудгарчиликка йўл қўймадик, кўп куч-ғайрат сарф қилишга, зўр бериб иш олиб боришга ва кўпгина муҳим тадбирларни амалга оширишга тўғри келди. Ҳозирги вақтда мамлакатда қорамол туёғи ўтган йилдагидан кўп, сигирлар сони кўпайди, паррандачилик, қўйчилик ва чўчқачилик соҳасидаги ишлар яхшиланмоқда.

Гўшт ва сут етиштириш ҳали ўтган йилги даражага етмаган бўлса ҳам йил охирига бориб, албатта ижобий силжишлар рўй беришига ишонч бор. Бундай силжишга эришиш жуда зарур, чунки бир қанча жойларда аҳолини гўшт ва чорвачиликнинг бошқа маҳсулотлари билан таъминлашда узилиш рўй беряпти.

Ҳозирги пайтда қишлоқ хўжалик ишларининг энг жўшқин якунловчи босқичи бошланди. Бу босқичнинг якунлари қишлоқнинг йилчи қандай натижалар билан тугаллашини белгилаб беради. Ҳамма вақт оптимист бўлиш керак. Ўйлайманки қишлоқ йилни яхши натижалар билан якунлайди .

Партия Марказий Комитети қўшимча ресурсларни ўрим-йиғимга сафарбар қилиш соҳасида катта тадбирларни оператив равишда амалга оширди. Техникани муддатидан илгари етказиб бериш, комбайнларни ва юк автомобилларини бир райондан иккинчи районга юбориш, армия транспорт бўлинмаларини жалб этиш ва бошқа тадбирлар шулар жумласидандир.

Бу йил кўклам фасли кеч келди, ёз фасли эса, одатдагидан совуқроқ бўлди. Бу эса кўпгина қийинчиликларни вужудга келтирди. Аммо жойлардаги ўртоқларнинг берган маълумотларига қараганда, дон, қанд лавлаги, кунгабоқар, пахтадан яхши ҳосил олиниши кутилади.

Мен ҳозирча, конкрет рақамларни келтириб ўтирмайман. Халқимизда, даладагиси насия, омбордагиси нақд, деган мақол бор. Бу гапни ҳаммадан ҳам сизлар яхши биласиз.

Халқнинг ана шу доно гапига амал қилиб, етиштирилган ғаллани ҳеч нобуд қилмай тез йиғиштириб олиш ҳақида гаплашиб олайлик. Бу — енгил вазифа эмас: мамлакатнинг талайгина районларида кўп ёмғир ёғди, бунинг натижасида бошоқлар эгилиб қолди. Лекин, шундай бўлса ҳам ҳозирги кунгача дон экинларининг ярмидан кўпи ўриб олинди. Дон янчиш ишлари ҳам бизни қувонтиради. Булар мамлакат бу йил ғалла билан таъминланажагидан далолат беради.

Жойлардаги партия, совет ва хўжалик органлари умумдавлат вазифаларини чуқур англаб олганликларини, меҳнаткашларни сафарбар этишга моҳир бўлиб қолганликларини таъкидлаб ўтиш керак.

Кубань ғаллакорларининг фидокорлик, юксак онглилик ва маҳоратни, бутун ўрим-йиғим конвейерининг пухта ишлашини рўй берган қийинчиликларга қарама-қарши қўйиш ҳақидаги даъвати жуда катта аҳамият касб этди. Маълумки, Краснодар ўлкасининг меҳнаткашлари давлат омборларига 4 миллион 400 минг тонна дон тўкишга аҳд қилдилар. Улар ўз мажбуриятини муваффақиятли бажармоқдалар.

Кубанлиқларнинг даъватини ҳамма яхши англаб, кенг қўллаб-қувватлади. 22 иттифоқдош ва автоном республика, 41 ўлка ва область биринчи сентябргача давлатга ғалла сотиш юзасидан оширилган мажбуриятлар олди. Шу жумладан, Оренбург области беш миллион тонна дон етиштириб, Ватанни қувонтиришга аҳд қилди. Бу — илгари олинган мажбуриятлардан 1 миллион 200 минг тонна кўп. Волгоград области мўлжалдагидан ташқари 950 минг тонна, Пенза ва Рязань областларининг ҳар бири 350 минг тоннадан дон топшириш ниятидадир.

Ана шу республикалар, ўлка ва областларнинг мамлакат ғалла ресурсларини кўпайтиришга қўшадиган қўшимча ҳиссасигина ярим миллиард пуддан ошиқдир.

Озарбайжон ССР, Полтава, Харьков, Белгород областлари ва бошқа баъзи областлар давлатга ғалла сотиш юзасидан оширилган социалистик мажбуриятлар муваффақиятли бажарилганлиги ҳақида партия Марказий Комитетига маълумот берганлиги қувончли бир ҳол эканлигини айтиб ўтиш керак.

Қишлоқ хўжалик маҳсулотининг бошқа турлари соҳасида ҳам қўшимча мажбуриятлар олинмоқда. Воронеж области қишлоқларининг меҳнаткашлари бу йил давлатга 5 миллион 200 минг тонна, яъни умумий харид планида мўлжалланганидан бир миллион тонна кўп қанд лавлаги сотишга қарор бердилар. Украина, Молдавия ва Россия Федерациясидаги кўп областларнинг лавлагикорлари яхши марраларни белгилаб олдилар. Ана шу ватанпарварлик ҳаракати кун сайин кенгайиб бормоқда ва бу ҳаракатни қизғин маъқуллаб, бутун чоралар билан қўллаб-қувватлаш керак.

Ўртоқлар, ғалла ва бошқа озиқ-овқат маҳсулотлари ҳар бир мамлакат бойлигининг асосий кўрсаткичларидан бири бўлиб келди ва шундай бўлиб қолаверади. Владимир Ильич Ленин озиқ-овқат социалистик экономика қурилишида, сиёсий ва хўжалик вазифаларини бажаришда жуда катта аҳамиятга молик эканлигини ўз вақтида кўп марта таъкидлаган эди. У «Озиқ-овқат фонди — хўжаликнинг чинакам негизидир... бундай фонд бўлмаса, социалистик сиёсат истаккина бўлиб қолади». (Тўла асарлар тўплами, 5-нашри, 42-том, 150-бет) деб уқтириб ўтди.

Биз, коммунистлар Лениннинг ана шу сўзларини доим эсда тутишимиз керак. Ҳамиша тўпланган тажрибага таяниш, ўтган йиллардаги тажрибадан сабоқ олиш керак.

Ваҳолонки, баъзан об-ҳаво шароити ноқулай келган вазиятда, масалан, ўрим-йиғим даврида айрим кишилар саросимага тушиб қолдилар, деган таассурот пайдо бўлади. Кадрларимиз гўё, бундай вазиятга биринчи марта дуч келаётгандек туюлади. Бошоқлар эгилиб ётиб қолганида уни кўтарадиган машина-ускуналар бўлмайди. Намиққан донни даладан ташиб олиб кетганларида уни сақлайдиган бостирмалар ва қуритиш агрегатлари етишмайди.

Ҳужум тайёрланган вақтда мумкин бўлган вариантларнинг энг оғири асос қилиб олинишини фронтчилар яхши биладилар. Қишлоқ хўжалигида ҳам шундай йўл тутиш, табиатнинг ҳар қандай инжиқликларига олдиндан шай бўлиб туриш керак. Мен фактларни қайд қилиш билан чекланиб қолиш учун шу ҳақда гапираётганим йўқ. Шу залда ҳозир бўлган кишиларнинг ҳар бири яхшироқ ишлаш, хўжаликка яхши раҳбарлик қилиш мумкин эканлигини ҳис этади, албатта.

Биз партия XXV съездида дон етиштириш — ишимизнинг зарбдор соҳаси, жуда кўп куч-ғайрат ва ресурсларни шу соҳага тўплаш керак, партия ташкилотларининг, олимлар ва мутахассисларнинг, колхозчилар, совхоз ходимларининг, тайёрловчилар, мелиораторларнинг, қишлоққа техника, ўғит ва бошқа воситаларни етказиб берувчи саноат корхоналари коллективларининг диққат-эътиборини шу соҳага қаратиш лозим, деб айтдик.

Ана шу зарбдор соҳадаги ишингизнинг натижалари катта сиёсий, ҳақиқатан ҳам умумдавлат аҳамиятига эгадир. Ўрим-йиғим ишлари — партия ва халқ олдида республика партия ташкилоти учун жиддий имтиҳондир.

Мамлакат Қозоғистонга катта ёрдам берди. Бу республикага армиянинг 55 минг юк машинаси юборилди. Саноат минг-минглаб юк машиналарини, дон ўриб оладиган комбайнларни ва бошқа техникани муддатидан илгари етказиб берди. Ҳосил ўрим-йиғимида бошқа республикалардан 12 мингга яқин комбайнчи, ҳунар-техника билим юртлари ўқувчиларидан 13 минг киши, икки мингдан кўп дон қуритувчи, лаборант ва бошқа малакали ишчилар қатнашади. Умуман олганда, қўлимиздан келган ёрдамни кўрсатдик.

Эндиликда, вазифа шуки, ана шу катта ёрдамдан яхши ва самарали фойдаланиш керак. Ҳозир даладаги кишиларнинг иши осон эмас. Улар кўпинча кундузи ҳам, кечаси ҳам ишлаб туришибди. Об-ҳаво шароити ҳам кўнгилдагидек эмас. Лекин шунга қарамай одамлар астойдил, фидокорона ва қаҳрамонона меҳнат қилмоқдалар. Буларнинг ҳаммаси республика меҳнаткашларининг ҳосил учун курашда ютиб чиқишларига ишонч туғдиради.

Қозоғистон ғаллакорлари ўтган беш йилликда йилига давлат омборларига ўрта ҳисобда 750 миллион пуддан дон тўкдилар. Республика икки марта — 1972 ва 1973 йилларда бир миллиардли маррага чиқди. Мен бу ерга келганимдан кейин Кунаев, Ашимов ўртоқлар билан маслаҳатлашдим, кўпгина область партия комитетларининг секретарлари билан гаплашдим ва Қозоғистон бу йил, ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида ҳам давлатга камида бир миллиард юз миллион пуд дон сотиб, Ватанни қувонтиради, деб ишонч ҳосил қилдим. Ўртоқлар, бу таклифларни кимлар қўллаб-қувватлайди? **(Залда «Ҳамма!» овозлари эшитилади).** Ўртоқлар, бундан сизлар билан бирга мен ҳам қувонаман!

Қозоғистоннинг бир миллиард пуд ғалласи ишчиларнинг, колхозчиларнинг ва зиёлиларнинг фидокорона меҳнатини, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг жанговар ва ишончли отряди бўлган республика коммунистларининг авангардлик ролини мужассамлаштиради.

Партиянинг қишлоқда амалга ошираётган ҳозирги сиёсати эришилган натижаларда тўлиқ ифодасини топади, унинг ҳар бир звеноси — мелиорация, химиялаштириш, механизациялаш, ишлаб чиқаришни хўжаликлараро ва агросаноат кооперацияси негизида ихтисослаштириш ва концентрациялашнинг роли ва берадиган самараси ана шу натижаларда яққол кўриниб турибди. Сизнинг республикангизга доир маълумотлар ҳам буни очиқ-равшан кўрсатиб турибди.

Ўн йил ичида 571 минг гектар суғориладиган ер ишга туширилди ва 54 миллион гектар яйловга сув чиқарилди. Республикадаги суғориладиган ерлар ҳали кам бўлиб, ҳайдаладиган экинзорларнинг 4 процентини ташкил этади, бу ерлардаги ҳосил мўл деб айтиш мумкин бўлмаса ҳам, улар бутун деҳқончилик маҳсулотининг бешдан бир қисмини бермоқда.

Биз яқинда ўнинчи беш йилликда мелиорациялаш плани ва суғориладиган ҳамда захи қочирилган ерлардан фойдаланишни яхшилаш тадбирлари тўғрисида мақбул қарор қабул қилдик. Бу қарорда ташкилий ва техни-

(Давоми иккинчи бетда).

ҚОЗОҒИСТОН ПАРТИЯ-ХЎЖАЛИК АКТИВИНИНГ КЕНГАШИ

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

(Боши биринчи бетда).

...кавий тадбирлар билан бир қаторда қанча ва қандай маҳсулот олиш кераклиги кўрсатиб берилган. Бошқа сўз билан айтганда, программа муайян бир мақсадни кўзда тутади. Беш йилликнинг охирига бориб, деҳқончилик маҳсулотларининг камида учдан бир қисмини мелиорациялаштирилган ерларда етиштиришни таъминлаш вазифаси қўйилди. Эндиликда вазифаларимизнинг кўламлари ана шундай.

Қозоғистон далаларида К-700 ва К-701 маркали минг-минглаб кучли тракторлар, энг янги комбайнлар ва замонавий бошқа машиналар ишлаб турибди. Механизациялаштириш даражаси бундан буён ҳам ортиб боради. Қозоғистоннинг бепоён далаларидаги ишларни энергия билан кўпроқ таъминланган техникага жадал кўчириш — қишлоқ хўжалиги унумдорлигини юксалтиришнинг асосий шартларидан биридир.

Қозоғистонда кейинги икки беш йиллик даврида пахта қанд лавлаги, шоли ва картошка етиштириш учун минерал ўғитлардан фойдаланиш бир ярим — икки ярим баравар кўпайди.

Афсуски, биз дон экинлари экиладиган катта майдонларга соладиган минерал ўғитларни Қозоғистонга зарур миқдорда ҳали етказиб бераётганимиз йўқ. Бу — пировард натижада ҳал этишимиз лозим бўлган муҳим масалаларнинг биридир.

Хусусан мамлакатнинг жанубий ва шарқий районларида тупроқни эрозиядан муҳофаза этиш катта аҳамиятга эгадир. Партия Марказий Комитети яқинда шу масала хусусида қарор қабул қилди. Биз эрозияга қарши қўлланиладиган техникани тўққизинчи беш йилликдагига нисбатан икки баравар кўп ва Асосий йўналишларга мувофиқ белгиланганидан қарийб учдан бир ҳисса миқдорида кўп ишлаб чиқариш имконини берадиган қўшимча ресурсларни қидириб топдик. Бу эса катта ишдир.

Бутун мамлакатда бўлгани каби республикада ҳам колхоз ва совхоз ишлаб чиқаришининг ташкилий формалари такомиллаштирилмоқда. Хўжаликлараро негизда чорва молларини ҳайдаб боқиб, семиртириш билан шуғулланадиган корхоналар ва бирлашмалар вужудга келтирилмоқда. Ана шу прогрессив жараён қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларига ҳам тобора кириб бормоқда.

Шу тариқа, қишлоқ хўжалигида янги марраларга эришмоқ учун мустаҳкам пойдевор яратилди.

Дон етиштиришни кўпайтириш зарурлиги тўғрисидаги масалага яна тўхталиб, мамлакатга умуман дон эмас, балки яхши сифатли ва кенг ассортиментли дон кераклигини таъкидлаб ўтишни истардим. Бу — Қозоғистон учун алоҳида аҳамиятга эгадир. Тайёрланадиган жами буғдойнинг камида ярми унинг энг кучли ва энг қаттиқ навларига тўғри келиши учун интилиш зарур. Бунда гап гречиха, тариқ, шоли, маккажўхори дони етиштиришни жадаллаштириш тўғрисида ҳам бораётир.

Суғориладиган ерларда маккажўхори етиштириш масаласига тўхталиб ўтайлик. Қозоғистон колхозлари ва совхозлари бундан бир неча йил илгари ҳар гектар ердан Ўзбекистондагига нисбатан 10-12 центнер кўп маккажўхори дони олишар эди. Ўзбекистонда ўтган йили ҳар гектар ердан 54,2 центнер, яъни сизнинг республикангизга қараганда 18 центнер кўп дон етиштирилди. Сизлар бундан зарур хулосаларни чиқариб олишингиз керак, деб ўйлайман. Аминманки, сизлар бу соҳани кўтара оласизлар. **(Ўртоқ Кунаев: «Кўтарса бўлади»).**

Бизлар реалистлармиз, ва қишлоқ хўжалигимиз ноқулай об-ҳаво шароитлари каби омилларга камроқ боғлиқ бўлиб қолиши учун олдимизда зўр ғайрат билан бажариладиган катта иш турганлигини биламиз, албатта. Қишлоққа капитал маблағлар, техника, ўғит ва бошқа воситалар кўпроқ ажратиб берилган сари улардан ҳамма жойда самарали фойдаланиш учун, ғоят кўп наф олиш учун кураш вазифаси ҳам шу қадар кескин тус олади.

Партия ташкилотлари давлат томонидан ажратиб бериладиган маблағ ва моддий ресурслардан ҳар бир колхоз, совхозда, ҳар бир район ва областда мумкин қадар яхшироқ фойдаланиш тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қилишлари керак.

Кейинги ўн йил ичида Қозоғистон колхоз ва совхозларида меҳнатнинг фонд билан таъминланиши 2,2 баравар ошганлиги тўғрисида менга маълумот беришди. Айни вақтда меҳнат унумдорлиги суст ўсмоқда.

Биз бу нарса объектив сабаблар билан ҳам боғлиқ эканлигини биламиз. Аммо бутун ишни шунгагина боғлиқ қилиб қўйиш ярамайди. Бу масалада пухта ўйлаб иш кўриш, ер органларининг, колхоз ва совхоз раҳбарларининг масъулиятини ошириш, партия ташкилотларининг назорат ва таъсирини кучайтириш лозим.

Жуда қаттиқ **иқтисод қи**лиш ва тежамкорлик, ҳар бир машинадан, мелиорациялаштирилган ерларнинг ҳар гектаридан, ўғитнинг ҳар тоннасидан олинадиган самарани юксак даражага кўтаришни таъминлаш — қишлоқ хўжалигини муваффақиятли ривожлантиришнинг энг муҳим шартидир. Ўртоқлар, буларнинг ҳаммаси энг муҳим партиявий вазифалардандир.

Механизаторларнинг ва бошқа оммавий касблардаги ходимларнинг етишмаётганлиги Қозоғистон учун кескин проблема бўлиб қолмоқда. Колхоз ва совхозларни трактор, комбайн, юк автомобиллари билан, мураккаб ускуналар билан таъминлаш тегишли кадрларни тайёрлашга нисбатан анча тез боряпти.

Масалан, кейинги беш йил ичида етказиб берилган тракторлар сони 20 процент, комбайнлар бир ярим баравар, юк автомашиналари қарийб икки баравар кўпайди, тракторчилар, комбайнчилар ва шофёрлар сони эса, атиги 14 процент ортди. Машина-трактор парки ҳатто бир сменада ишлаши учун ҳам комплектлаштирилмаган совхоз ва колхозлар бор. Буларнинг ҳаммаси республикага ва бутун мамлакатга қимматга тушмоқда.

Шу сабабли мен қишлоқда механизатор кадрларни тайёрлаш ва энг муҳими, уларнинг муқим ишлашига эришиш — партия, совет, хўжалик ва касаба союз ташкилотлари фаолиятининг муҳим соҳаси, деган сўзларни яна ва яна такрорлашга мажбурман. Шонли комсомолимиз йигит ва қизларни замонавий техникада ишлашга жалб этиш учун кўп иш қила олади ва қилиши керак.

Мен тўхталиб ўтмоқчи бўлган яна бир проблема — республикада чорвачиликни янада тез ривожлантиришга тааллуқлидир. Бу соҳада ижобий силжишлар йўқ, деб бўлмайди. Бундай силжишлар бор ва улар анчагина катта силжишлардир. Биз буни биламиз, мамлакат буни билади. Масалан, кейинги беш йил ичида ўртача йиллик гўшт етиштириш 21 процент ортди.

Аммо, афтидан, чорвачилик проблемасига чуқурроқ қарашга тўғри келади. Мен аввало, бу соҳанинг барқарор ривожланмаётганлигини, мол туёғи ва маҳсулдорликнинг камайганлигини, яъни чорвачиликка эътиборсизлик туфайли рўй берадиган ҳодисаларни назарда тутаман.

Жуда кам маҳсулот берадиган табиий ўтлоқлар шу пайтгача чорвачиликнинг ем-хашак базаси учун асос бўлиб келмоқда. Бундай ерларнинг ҳар гектаридан кўпинча 3-4 центнердан пичан олинаётганлигини айтиб ўтиш кифоя. Бундай аҳвол давом этаверар экан, республика чорвачилиги ҳам бир жойда депсиниб тураверади. Чорвачиликни кўтариш қийин бўлади.

Табиий пичанзорларни яхшилаш масалалари билан чинакам ва жиддий шуғулланиш, Иртиш ва бошқа дарёларнинг қайир ерларини ўзлаштириш, ёғин сувлари билан суғоришга мўлжалланган пичанзорларни кенгайтириш, умуман чинакам маданий ўтлоқларни ва пичанзорларни яратишга киришиш керак.

Ер ости сувлари яйловларни суғориш ва уларга сув чиқаришда катта резерв ҳисобланади. Олимларнинг маълум қилишича, ер ости сувларининг аниқланган запаслари Қозоғистонда камида 5 миллион гектар экинзорни суғориш ва 150 миллион гектарга яқин қишлоқ хўжалик экинзорларини сув билан таъминлаш имконини беради. Афтидан, ер ости сувларидан фойдаланишнинг катта имкониятлари борлиги тўғрисида энди гапдан амалий ишга ўтиш, муайян мақсадни кўзлаган реал программа тузиб чиқиш, шу энг муҳим проблемани амалий жиҳатдан яхши ҳал этиш пайти келди.

Энг арзон хашак берадиган жуда кенг табиий пичанзорларни, яйловларни тубдан яхшилаш чораларини кўриш билан бирга, далаларда ем-хашак етиштириш ишини ҳам тартибга солиш керак бўлади.

Бунда гап бизда кўп йиллик ва бир йиллик ўтлар билан банд бўлган 20 процент экинзорнинг ҳар гектаридан 8-10 центнер эмас, балки ҳеч бўлмаганда 2-3 баравар кўпроқ пичан етиштириш зарурлиги тўғрисида бормоқда. Шундагина экинзорларда пичан етиштириш фойдали иш бўлиб чиқади.

Оқсилли ем проблемаси тўғрисида бир-икки сўз айтиб ўтмоқчиман. Уни етиштиришнинг ҳар хил йўли бор. Сизнинг шароитингизда беда экиш катта аҳамиятга эга. Аммо соя етиштиришга ҳам эътибор бериш керак. Қозоғистонда соя етиштиришни кўпайтирса бўлади ва кўпайтириш лозим. Бу эса ажойиб оқсилли озуқа. **(Залда: «Тўғри!»).**

Олмаота ва Толдиқўрғон областларининг илғор хўжаликлари гектаридан 20 центнер ва ундан ҳам кўп соя етиштиряпти, деб менга айтишди. Соя етиштириш масалалари билан ҳам биз шоли етиштириш проблемасини ҳал этганимиздек, пухта ва муайян мақсадни кўзлаб шуғулланишимиз лозим.

Қозоғистонда чорвачилик проблемалари тўғрисида гапирар эканмиз, гўшт учун боқиладиган қорамолларни кўпайтириш каби соҳани ҳам эътибордан четда қолдириб бўлмайди. Республикада қирқинчи йиллардаёқ Қозоғистоннинг Оқбош қорамолларининг жуда яхши зоти яратилган эди. Гўшт учун боқиладиган барча чорва молларнинг қарийб ярми ҳозирги вақтда сизнинг республикангиздадир. Зотли моллар ва товар гўшт етиштирадиган хўжаликлар ва фермалар сизда жуда кўп. Бу каттагина резервдир.

Менга маълум қилишларича, кўпгина совхозлар бу соҳада яхши натижаларга эришмоқдалар. Яйловларда молларни ҳайдаб боқишни ихтисослаштирилган корхоналар ва фермаларда ёш молларни тез бўрдоқига боқиш билан пухта мувофиқлаштириб олиб борган ҳолда, бу совхозлар молларнинг ўртача вазнини 450-500 килограмм ва ундан ҳам ошириб, кейин сўйишга топширмоқдалар, катта даромад олмоқдалар.

Лекин бу тармоқни юксалтиришда мавжуд резервлардан ҳали ҳам тўла равишда фойдаланилаётгани йўқ. Афтидан, гўшт учун чорвачиликни интенсивлаш ва янада юксалтиришга эътиборни кучайтириш керак, ўртоқлар. Бу гап бошқа республикаларга ҳам тааллуқлидир. Қорамолларни етиштириш ва бўрдоқига боқишни саноат негизига кўчиришни биз асосан шу беш йилликда туғаллашимиз, бунинг учун хўжаликлараро кооперация негизида ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва концентрациялашнинг катта имкониятларидан фойдаланишимиз лозим.

Кўп миқдорда ем-хашак запасларини вужудга келтириш ва, демак, гўшт, сут, жун ва тухум етиштиришни белгиланган миқдорига қараганда яна анча кўпайтириш учун бу йилги шарт-шароитларингиз яхши. Республикада ўтган йилдагига қараганда 3,5 миллион тонна кўп дағал хашак тайёрланди. Мен Кустанай, Целиноград, Чимкент, Кўкчатов областлари ва баъзи бошқа областлар меҳнаткашларининг эришган муваффақиятларини алоҳида уқтириб ўтмоқчиман. Улар бу йил чорвачилик фермаларини бир ярим-икки йиллик ем-хашак запаслари билан таъминлашни ўз олдиларига вазифа қилиб қўйдилар ва бу вазифани муваффақият билан амалга оширмоқдалар.

Бу, ўртоқлар, умумдавлат аҳамиятига эга бўлган катта ишдир. Биз бутун мамлакат бўйича 20-25 процент миқдорида келгуси йил учун ортиб қоладиган дағал ва ширали хашак запасларига эга бўлсак, у ҳолда чорвачилик дадил ривожланган бўлиб, биз уни айрим йилларда юз берадиган табиий офатларнинг зарарларидан омон сақлаган бўлар эдик. Бу табиий офатлар аҳолини гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар билан таъминлаб туришга таъсир қилмай қолмайди, албатта.

Республиканинг картошкачилик ва сабзавотчилик соҳасидаги қолоқлигини ҳам тезроқ бартараф этиб, боғдорчилик ва узумчиликни янада ривожлантириш тўғрисида жонбозлик қилиш керак. Бунинг учун шарт-шароит бор ва улардан албатта тўлароқ фойдаланиш лозим. Сизнинг саноат марказларингиздаги меҳнаткашлар бунинг учун сизга фақат раҳмат айтадилар.

Келгуси йилнинг мўл ҳосили учун мустаҳкам замин яратиш жуда муҳим вазифадир.

Шу муносабат билан мен кузги экинлар тўғрисидаги масалага тўхталиб ўтмоқчиман. Бу масала фақат сизнинг республикангизгагина эмас, балки мамлакатнинг кўп районларига ҳам тааллуқлидир.

Марказий Комитет яқинда қарор қабул қилганлиги сизларга маълум. Қарорнинг моҳияти шуки, кузги ғалла ва жавдар экиладиган майдонларни кенгайтириш керак.

Гарчи биз баҳорда ерларнинг бир қисмига баҳори экинларни қайта экишга мажбур бўлсакда барибир кузги экин хоҳ ҳосил жиҳатидан, хоҳ дон сифати жиҳатидан бошқа экинлардан анча устун туради. Жойлардаги қишлоқ хўжалиги учун масъул ўртоқлар бу вазифанинг зарур ва муҳимлигини тушуниб етадилар, деб ўйлайман.

Шу билан бирга Марказий Комитет кузги экин маҳсулоти етиштиришни кўпайтириш тўғрисида қарор қабул қилаётиб, бу тадбирга навбатдаги бир кампания, деб қарамаслигини огоҳлантириб қўйишни истардим. Ҳамма соҳада бўлгани каби бу ишда ҳам ўйлаб ёндашмоқ, синчиклаб тайёргарлик кўрмоқ, ҳар бир районнинг хусусиятларини ва ҳар бир йилнинг шароитларини назарда тутмоқ зарур. Амалдаги алмашлаб экиш системасини, мавжуд имкониятларни ҳам назарда тутмоқ лозим. Шу билан бирга **бу йилги ҳосил ўрим-йиғимининг зарарига ҳам ҳеч бир иш қилинмаслиги керак, албатта.**

Жойларда партия, совет ва хўжалик органлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ушбу қарорни бажаришга айни шундай ёндашадилар, деган умиддаман.

Вақтида сифатли шудгор қилиб қўйиш, сара уруғларни ғамлаб қўйишнинг келгуси йил ҳосили учун аҳамияти булардан оз эмас. Лекин таассуфки, кўпгина хўжаликлар шу ишда пайсаллаб, кўкламги экин-тикинни ўтказишда муайян қийинчиликлар вужудга келтирмоқдалар, ҳосилни кўпайтириш имкониятларини шу тахлитда камайтириб юборяптилар.

Ўртоқлар! Сиз билан биринчи бор учрашаётганимиз йўқ. Республика хўжалигини ривожлантиришдаги ҳаётий муҳим масалаларни илк бор муҳокама қилаётганимиз йўқ. Бинобарин, биргалашиб киритган таклифларимиз ва чиқарган хулосаларимиз қандай амалга оширилаётганлигига ҳам тўхталиб ўтишни хоҳлардим.

1973 йилнинг августида вақти келиб гектар бошига 20 центнердан дон олиш Қозоғистонга норма бўлиб қолиши тўғрисида гапирганлигимизни эслатиб қўйай, мен бугун ана шуни эслатиб ўтмоқчиман, бунинг учун курашмоқ керак.

Шу вазифанинг актуаллигини яна бир карра таъкидлаб ўтишни истардим. Совхоз ва колхозларнинг моддий-техника базаси шу вазифани ҳал этиш сари янада тезроқ суръатлар билан боришга имкон беради.

Ҳолбуки, бир қанча хўжаликларда юксак деҳқончилик маданияти учун, мўл ҳосил учун тегишли кураш олиб борилмаётганлигидан киши афсусланади.

Бундан уч йил аввал сиз билан қўй туёғини камида 50 миллионтага етказиш тўғрисида гаплашган эдик. Обиҳавонинг ноқулай шароитлари туфайли бултурги йилнинг қийинчиликлари мўлжалдаги тадбирлар амалга оширилишини тўхтатиб қўйганлигини биламан. Лекин шу вазиятда ҳам кўпроқ иш қилиш мумкин эди. Шу билан бирга, бу ишда бизнинг иттифоқ органларимиз ҳам сизларга зарур ёрдам беришлари керак бўлади.

Хуллас, мен айтиб ўтган ҳолларнинг ҳар бирига объектив сабаблар топиш мумкин. Аммо бунинг ҳеч кимга нафи йўқ. Лекин биз актив, собитқадам фаолиятимиз билан, фидокорона меҳнатимиз билан объектив қийинчиликларни енгиб ўтиб, мўлжалдаги режаларни бажо келтирадиган коммунистлармиз. Партиянинг XXV съезди масалани қандай қўйган бўлса, биз ҳам хоҳ катта, хоҳ кичик ишда шундай ҳаракат қилмоғимиз лозим.

Пировардида, ўртоқлар, ҳосилнинг тақдири, шунингдек мамлакатнинг иқтисодий тараққиёти умуман оқибат натижада кўп миллионли омманинг меҳнат ғайратига, ҳамма коммунистлар, бутун партия қандай ишлаётганлигига боғлиқлигини таъкидлаб ўтишни истардим. Партия ва халқ бутун қалби билан съезд қарорларини қўллаб-қувватлаб, уларни амалга оширишга астойдил киришганлиги факти кишини ғоятда мамнун қилади.

Ҳар бир партия ташкилоти, ҳар бир меҳнат коллективи, ҳар бир совет кишиси съезд қарорларини амалга оширишдек муштарак ишимизга ўз ҳиссасини қўшишга интиляпти. Кўпдан-кўп ватанпарварлик ташаббусларида, беш йиллик биринчи йилининг ҳақиқатда умумхалқ характерига эга бўлган топшириқлари муваффақиятли бажарилиши учун кенг авж олдириб юборилган социалистик мусобақада шу нарса яққол ифодаланмоқда. Ҳамма республикалар, ўлкалар ва областларда, корхоналар, совхозлар ва колхозларда юксак социалистик мажбуриятлар қабул қилинди. Муқобил планлар ишлаб чиқиш ҳаракати ҳақиқатда оммавий тус олди.

Хуллас, XXV съезднинг революцион ижодий руҳи, ғоялари партиямизнинг, халқимизнинг кундалик ишларида намоён бўлмоқда, деб бемалол айтиш мумкин. Миллион-миллион омма тушунган ва қабул қилган шу руҳ, шу ғоялар бутун тараққиётимизнинг моддий қудрати, кучли тезлаткичи бўлиб бормоқда.

Энди партия ташкилотларининг бурчи, бутун ташкилий ва сиёсий ишнинг асосий вазифаси — совет кишиларининг меҳнат ғайрати бундан буён ҳам юксала бориб, уларнинг туб иқтисодий проблемаларни ҳал этишдаги иштироки тобора кучайишини таъминлашдан иборатдир.

Бу гап Қозоғистон партия ташкилотига ҳам бутунлай ва тўла-тўкис тааллуқлидир, албатта. Республика ҳосил урим-йиғимини яхши уддалаб, ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилини, партия XXV съезди қарорларини бажариш борасидаги ишларимизнинг биринчи йилини муваффақиятли поёнига етказади, деб яна бир карра ишонч билдиришимга рухсат бергайсиз.

Пировардида, азиз дўстлар, сизларга, чин қалбимдан меҳнатда янги-янги катта муваффақиятлар, ҳаётда бахт-саодат ва шоду хуррамлик тилашимга рухсат бергайсиз!

Ўртоқ Д. А. КУНАЕВ нутқи

(Боши биринчи бетда).

Леонид Ильич, Сиз мелиорацияни янада ривожлантиришни бизга кўп марта маслаҳат берган эдингиз. Биз республикада мелиорацияни янада ривожлантириш йўлини қатъият билан ўтказмаганимизда, шубҳасиз, бунга эришаолмаган бўлур эдик. Қизилўрда, Чимкент, Олмаота областларида шоли етиштириш учун мустаҳкам база вужудга келтирилди, пахта ва бошқа экинларни етиштириш кўпайди. Айни вақтда бу чора жамоат чорвачилиги учун ем-хашак етиштириш масалаларини кенг кўламда ҳал этиш имконини берди. Лалмикор ерларда деҳқончилик маданиятини юксалтириш ҳануз асосий ишимиз бўлиб қолмоқда.

Мамлакатнинг гўшт, сут ва бошқа маҳсулотларга бўлган эҳтиёжлари ўсиб бораётганлигини ҳисобга олиб, биз чорвачиликни мустаҳкамлаш ва янада ривожлантиришга жуда катта эътибор бермоқдамиз.

Республиканинг кўпгина областларида кейинги икки йил ичида жуда оғир қурғоқчилик рўй берган шароитда ҳам илғор совхозлар ва колхозлар чорва ва паррандалар ҳамма турларининг сонини сақлаб қолиш билан чекланмай, уларни янада кўпайтирдилар, чорвачилик маҳсулдорлигининг кўп миқдорда камайиб кетишига йўл қўймадилар, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни муваффақиятли суратда кўпайтирмоқдалар.

Бу соҳада фан ва илғор тажриба ютуқларини, чорвачиликни саноат негизида бошқариш методларини актив жорий қилиш зарур. Хуллас, қора мол ва қўйлар туёғини кўпайтиришнинг барча мавжуд резервларини ишга солиш керак. Биз чўчқачилик ва паррандачилик каби тармоқларни тез ривожлантириш йўли билан ҳам кўпроқ гўшт олиш ниятидамиз. Шу билан бирга йилқиларни ва туяларни янада кўпайтириш масалаларини эътибордан четда қолдирмаслик керак, қуёнчиликка етарли эътибор беришимиз лозим, албатта.

Партия органлари гўшт, сут олинадиган чорвачилик билан бир қаторда қўйчиликни янада ривожлантиришга эътибор бердилар. Леонид Ильич, Сиз республикамиз олдига қўйган вазифани эсдан чиқарганимиз йўқ. Бу вазифа — яқин йиллар ичида қўйлар сонини 50 миллион бошга етказишдан иборат. Афсуски, кейинги йилларда бу соҳа иқлим шароитлари билангина эмас, бошқа сабаблар билан ҳам суст ривожланди.

КПСС Марказий Комитетининг қарорларига мувофиқ, ҳозир республикада чорвачиликни саноат негизига кўчириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ихтисослаштириш ва концентрациялашни янада ривожлантириш соҳасида актив иш олиб борилмоқда. Буларнинг ҳаммаси шу йилнинг ўзидаёқ бу соҳадаги ишларни кўп жиҳатдан яхши йўлга қўйишимиз учун имконият яратиб беради.

Сўнгра ўртоқ Д. А. Кунаев бундай деди: ҳозирги пайтда ғалла масаласи республика учун энг масъулиятли масаладир. Совхоз ва колхозлар дон етиштиришни янада кўпайтириш соҳасида республика олдида турган вазифаларнинг муҳимлигини англаб, кўкламги экиш ишларини агротехника жиҳатидан энг қулай муддатларда уюшқоқлик билан олиб бордилар.

Пландан ташқари бир миллион гектардан ортиқ ерга буғдой экилди. Шу тариқа, бу йил лалмикор экинлар 29 миллион гектар майдонни эгаллади, 25 миллион гектардан ортиқ майдонга дон экинлари экилди.

Дон учун маккажўхори анча кўпроқ экилди, ёрма экинлар майдони кенгайтирилди.

Қозоғистондаги партия, совет, касаба союз, комсомол, хўжалик органлари, барча меҳнаткашлар бу йил мўл ҳосил етиштириб, Қозоғистоннинг мумкин қадар кўпроқ ғалласини Ватанга етказиб бериш учун қўлдан келган ҳамма чораларни кўрдилар.

Бунинг натижасида 16,4 миллион тонна ёки бир миллиард пуд ғалла сотиш учун имконият вужудга келди.

Ҳозирги вақтда республиканинг жанубидаги областларда ўрим-йиғим тугади, дейиш мумкин. Чимкент, Жамбул, Олмаота ва Толдиқўрғон областларининг меҳнаткашлари зиммаларидаги мажбуриятларини шараф билан бажо келтирмоқдалар. Леонид Ильич, Урал областининг меҳнаткашлари Сизнинг Кубань ғаллакорларига юборган табрикномангизга республикада биринчи бўлиб қўшилдилар ва зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини шараф билан ошириб бажардилар. Республиканинг асосий ғаллакор областлари — Кустанай, Целиноград, Кўкчатов, Тўрғай, Шимолий Қозоғистон, Актюбинск, Қарағанда, Семипалатинск, Шарқий Қозоғистон ва Павлодар областларида ўрим-йиғимнинг долзарб дамлари ўтмоқда.

Бизда ҳосил ўрим-йиғимини уюшқоқлик билан муваффақиятли ўтказмоқ учун зарур ҳамма имкониятлар бор. Бу ишда КПСС Марказий Комитети, Совет ҳукумати, шахсан Сиз, Леонид Ильич, бизга жуда катта ёрдам кўрсатдингизлар. Қишлоқ меҳнаткашларимиз тўғрисида доимий ғамхўрликларингиз учун республиканинг ҳамма ғаллакорларидан сизга катта раҳмат.

Совхоз ва колхозларнинг далаларида республиканинг бир миллионга яқин меҳнаткаши ҳосил ўрим-йиғимида қатнашмоқда. Бу ерда 100 мингдан ошиқ комбайн, 50 минг жатка ва 160 мингдан кўпроқ юк автомашинаси ишлаб турибди. Буларнинг ҳаммаси ғарбий, шарқий ва марказий областларнинг ғалла янчиш ва уни давлатга сотишни 15—20 сентябргача асосан туғаллашларига ва шимолий областларда шу ойнинг охирига бориб туғаллашларига имконият беради. Шонли Қуролли Кучларимизнинг жангчилари ҳосил ўрим-йиғимида жуда катта ёрдам кўрсатяптилар. Шу хизматлари учун улардан ғоят миннатдормиз.

Республиканинг партия ташкилотлари ўзларининг ташкилий ва оммавий-сиёсий ишлари марказини янги ҳосил тақдири ҳал этилаётган далага кўчирдилар. Ҳамма ерда қишлоқ меҳнаткашларининг ўримни уюшқоқлик билан ўтказиш учун оммавий социалистик мусобақаси авж олдириб юборилди.

Ўртоқ Д. А. Кунаев ўрим-йиғимни ўз вақтида сифатли қилиб ўтказишни таъминлашда оммавий ахборот воситаларининг ролига ҳам тўхталиб ўтди.

Биз, деб давом қилди нотиқ, — ғалла билан бирга бошқа кўрсаткичлар бўйича зиммага олинган социалистик мажбуриятлар бажарилишини ҳам таъминлаймиз.

Бу йил шоликорларимиз яхши меҳнат қилишди. Биргина Қизилўрда областининг ўзи шу йил давлатга камида 17 миллион пуд шоли сотишни ваъда қиляпти, Чимкент Олмаота ва Толдиқўрғон областлари билан биргаликда эса 23 миллион пуд чамаси шоли сотилади.

Пахтакорлар, лавлагикорлар, сабзавоткорлар, картошкакорлар зиммаларига юксак мажбуриятлар олдилар. Узум, хўл мева, полиз экинларини ўз вақтида йиғиб-териб олиш планини бажармоқ учун қулай шароитлар вужудга келди.

Ҳозир республикада ҳамма қишлоқ хўжалик ишлари муваффақиятли бажарилиши билан бирга келгуси йил ҳосилига яхши замин яратиш учун зарур чоралар ҳам кўрилмоқда. Совхоз ва колхозлар ўзларининг уруғликка бўлган эҳтиёжларини тўла ҳисобга олиб, сара уруғликлар тўкмоқдалар, шунингдек келгуси йил ҳосили учун ер ҳозирлашга киришдилар. Бу йил республикада кузги донли экин майдонларини 1,8 миллион гектарга етказишга қарор қилинди. Бу рақам пландагидан 200 минг гектар ва бултургидан 650 минг гектар кўпдир.

Республикада қўйчиликни тез ривожлантириш вазифаси муносабати билан ўртоқ Д. А. Кунаев тегишли восита ва моддий-техника ресурсларидан қўшимча равишда ажратиш тўғрисидаги масалани қўйди. Сўнгра нотиқ Қозоғистоннинг сув тақчил баъзи областларини сув билан таъминлаш масаласига тўхталиб ўтди.

Пировардида ўртоқ Д. А. Кунаев бундай деди: биз, қозоғистонликлар учун ҳозир янги беш йиллик планларини тўла ва ошириб бажаришдан муҳимроқ бурч йўқ. Бунинг учун республикада зарур ҳамма нарса — анчагина тажриба, қудратли техника, ажойиб кадрлар бор. Уларнинг маҳорати ўзингиз республика партия ташкилотига бош бўлиб турган ўша йиллардан бери Сизга таниш, Леонид Ильич.

Коммунистлар, Қозоғистоннинг ҳамма меҳнаткашлари Марказий Комитет, унинг Сиёсий бюроси, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари шахсан Л. И. Брежневнинг ғамхўрликлари ва диққат-эътиборларига иш билан жавоб бериш учун маҳкам бел боғлаганлар. **(Ўртоқ Д. А. Кунаевнинг нутқи қарсаклар билан бир неча бор бўлиниб турди).**

* * *

Ўртоқ Л. И. Брежневга сўз берилади. Кенгаш қатнашчилари ўринларидан турадилар ва КПСС Марказий Комитети Бош секретарини узоқ давом этган гулдурос қарсаклар билан табриклайдилар. **(Ўртоқ Л. И. Брежнев нутқи газетанинг 1 ва 2 саҳифаларида босилмоқда).**

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқи зўр эътибор билан тингланди ва узоқ давом этган қарсаклар билан бир неча бор бўлиниб турди. Кенгаш қатнашчилари нутқнинг якунловчи сўзларини ўринларидан туриб, гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар.

Кенгашда Қозоғистон бир қанча область партия комитетларининг биринчи секретарлари нутқ сўзладилар.

Кустанай область партия комитетининг биринчи секретари А. М. Бородин минбарга чиқади.

ЎРТОҚ А. М. БОРОДИН НУТҚИ

Азиз ва муҳтарам Леонид Ильич! Жонажон Коммунистик партиямизнинг ҳаммамизга азиз ва ғоят иззат-ҳурматли раҳбари сифатида Сизнинг Қозоғистонга келишингизни қўш Ленин орденли Кустанай областининг коммунистлари ва барча меҳнаткашлари номидан қизғин ҳамда самимий табриклашимга ижозат бергайсиз.

Қадрли Леонид Ильич, мамлакатимиз меҳнаткашлари ва жаҳондаги бутун тараққийпарвар инсоният Сизни давримизнинг буюк арбоби, улуғ Ленин ишининг муносиб давомчиси деб билади, Сиз ўзингизнинг бутун куч-ғайратингизни ва ташкилотчилик истеъдодингизни мамлакатимизда коммунизм қурилиши учун ва ер юзида тинчлик учун курашчи сифатида улуғ Ленин ишига садоқат билан хизмат қилишга бағишламоқдасиз.

Ўртоқ А. М. Бородин КПСС XXV съезди йўл-йўриқларини амалга ошириш соҳасида область партия ташкилотининг қилган ишлари тўғрисида гапириб, сира кечиктирмасдан ҳал этилиши лозим бўлган бир қанча масалаларни ўртага қўйди. Жумладан, областда ва республикада темир рудасини қазиб чиқаришни кўпайтириш сингари масалалар ўртага қўйилди.

Маҳсулот ишлаб чиқариш ва уни реализация қилиш ғоят ўсганлигига қарамасдан, деди нотиқ, область саноат ва қурилиш ташкилотларининг ишида ўзимизга боғлиқ бўлган жиддий камчиликлар мавжуд. У ҳам бўлса саноат корхоналари ва қурилишларда меҳнат ҳали яхши ташкил этилмаганлигидир, чиқарилаётган маҳсулотнинг сифати пастлигидир.

СССРнинг айрим министрликлари ва идораларига боғлиқ айрим камчиликлар ҳам бор. Жумладан, биз темир рудаси қазиб чиқаришни бундан кейин ҳам кўпайтира оламиз, лекин Йўллар министрлиги мамлакат металлургия заводлари учун руда ортиб жўнатишга керак бўладиган вагонларни етказиб беришни мунтазам равишда таъминламаётир.

Биз яқин 2—3 йил мобайнида Сорск ва Шағиркўл конларида темир магнит рудасини очиқ усулда қазиб чиқаришни бошлаб юборган ва бойитиш фабрикаларини қуриб ўтирмасдан 4-5 миллион тонна хом темир рудасини қазиб чиқарган бўлур эдик. Лекин бунинг учун Красная Октябрь боксит рудаси конларидан юқорида айтиб ўтилган конларгача даштда 100—120 километр темир йўл ўтказилиши, область автомобиль транспорти билан мустаҳкамланиши керак.

Ўртоқ А. М. Бородин шундан кейин область қишлоқ хўжалиги меҳнатчиларининг иши тўғрисида гапириб берди. Бу йил баҳорги экиш-тикиш юксак агротехника даражасида ўтказилди, яхши навли сара уруғ экилди. Областнинг кўпчилик далаларида ғалладан ва ем-хашак экинларидан мисли кўрилмаган ҳосил етиштирилди.

Область партия комитетининг биринчи секретари ўрим-йиғим қандай бораётганлиги тўғрисида сўзлаб, область совхозлари, колхозлари ва бошқа хўжаликлари давлатга қимматли Кустанай буғдойи, арпаси, тариги, сулиси ва бошқа экинларидан 250 миллион пуд ёки Қозоғистоннинг чорак миллиард пуд ғалласини сотади, деб ишонтирди. Шуниси қувончлики, давлатга тозалиги, табиийлиги ва таркибида хом клейковина борлиги жиҳатидан юқори кондециялардаги ғалла сотилмоқда.

Ўртоқ А. М. Бородин областда ҳозирнинг ўзидаёқ кўпгина ем-хашак тайёрланганлиги, буларнинг деярли ҳаммаси чорва қишлайдиган жойларга ташиб келтириб қўйилганлигини, силоснинг анчагина қисми бевосита далалардаги ўраларда бостирилганлигини маълум қилди.

Нотиқ кузги ва баҳорги ғалла экинларининг, кўп йиллик ва бир йиллик ўтларнинг истиқболли серҳосил навларини синаб кўриш ва етиштириш соҳасидаги ишларга муфассал тўхталиб ўтди. У область совхозларида сув хўжалиги ва уй-жой қурилишига пул маблағлари ва моддий ресурсларни қидириб топиш зарурлиги тўғрисида гапирди.

Кўкчатов область партия комитетининг биринчи секретари Е. Н. Овулбековга сўз берилади.

ЎРТОҚ Е. Н. ОВУЛБЕКОВ НУТҚИ

Қадрли Леонид Ильич! Сизнинг Қозоғистонга ҳар галги ташрифингиз, Сиз билан ҳар галги учрашув бизларни, республиканинг барча меҳнаткашларини фидокорона меҳнатга, янги зафарларга илҳомлантиради. Кўкчатовликлар биз учун оғир бўлган 1972 йилда областга келганлигингизни яхши эслайдилар. Леонид Ильич, Сизга бўлган самимий, астойдил ҳурмат-эҳтиромимиз туфайли биз Сизни Кўкчатовга келишга чин кўнглимиздан яна бир бор таклиф этамиз.

Мамлакат илғор ишлаб чиқариш коллективларининг Сиз маъқуллаган оширилган мажбуриятлар олиш соҳасидаги ватанпарварлик ташаббусларидан ибрат олган область партия ташкилотлари, деди сўзини давом эттириб ўртоқ Е. Н. Овулбеков, илгари олинган мажбуриятларга қўшимча равишда маҳсулот чиқариш ва реализация қилиш учун, капитал қурилишни яхшилаш, барча бўғинларда ишлаб чиқаришнинг самарадорлиги ва сифатини ошириш учун ҳар бир корхонада қўшимча имкониятларни қидириш тадбирларини кўрмоқдалар.

Область совхозларининг ходимлари ва колхозчилар ғоят қурғоқ келган 1975 йил ва қийинчилик билан ўтган қишлов оқибатларини енга бориб, деди нотиқ сўзини давом эттириб, жун сотиш йиллик планини муваффақиятли бажардилар, тухум сотиш плани анча ортиғи билан адо этилади. Давлатга гўшт ва сут сотиш планларини бажариш учун тегишли тадбирлар кўрилмоқда. Пичан ва витаминли ўт талқони тайёрлаш плани ортиғи билан бажарилди. Сенаж эса мўлжалланганидан қарийб икки баравар кўп бостирилди. Силос бостириш топшириғи анча ортиғи билан бажарилади. Икки йиллик сомон ғамлаб қўйиш учун социалистик мусобақа авж олдириб юборилди.

Нотиқ шундан кейин қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш масалаларига тўхталиб, Кўкчатов областининг меҳнаткашлари ўз имкониятларини синчиклаб ҳисоблаб чиқиб, давлатга камида 2 миллион 200 минг тонна ёки 136 миллион пуд ғалла сотишга аҳд қилганликларини айтди. Бу илгари қабул қилинган мажбуриятда белгиланганидан 200 минг тонна кўп. Шу билан бирга юқори сифатли уруғлик ғамлаб қўйилиши, механизаторларга натура йўли билан ҳақ тўлаш ва зарур миқдорда ем ғамлаб қўйиш таъминланади. Яқин кунлар ичида ғалла ўрим-йиғимини тамомлашга, сентябрда ғаллани батамом янчиб бўлишга ва давлатга ғалла сотиш юзасидан ўз мажбуриятларини бажаришга қарор қилинди.

Кўкчатов область партия комитетининг биринчи секретари ўзининг нутқида мана шу беш йилликда Пресновка ва Беловодск водопроводларини ишга тушириш, қишлоқларда клублар қуришни тезлаштириш зарурлиги тўғрисидаги ва бошқа масалаларни ўртага қўйди.

Шундан кейин Целиноград область партия комитетининг биринчи секретари Н. Е. Кручина сўзга чиқди.

ЎРТОҚ Н. Е. КРУЧИНА НУТҚИ

Азиз Леонид Ильич! Бугун Сиз бутун инсоният, жаҳон халқлари олдида давримизнинг ақли, шон-шарафи ва виждони бўлган қудратли ленинчи партиямизнинг тимсолидирсиз, Сиз партияни ғалабадан-ғалабага олиб бормоқдасиз. Сиз билан ҳар галги учрашув, XXV съезд мажлислар залида ҳам, бу ерда, Совет Қозоғистонининг гуллаб-яшнаган диёрида ҳам кишини қувонтиради, илҳомлантиради, шу билан бирга совет халқининг бахт-саодати йўлидаги, коммунизм йўлидаги ишлар учун ҳаммамизнинг қалбимизни алоҳида масъулият ҳисси билан тўлдиради, ишимизга алоҳида маъно бағишлайди.

Сизнинг берган ҳамма доно маслаҳатларингиз сингари бугунги сўзлаган нутқингизда баён қилинган йўл-йўриқлар ҳар бир совет кишисининг қалбидан жой олади. Биз, партия ходимлари мақсадга эришиш учун, Сиз қўйган вазифаларни бажариш учун қўлимиздан келган ҳамма ишни қиламиз. Беш йилликнинг биринчи йилида КПСС Марказий Комитетининг даъватига биноан ҳосил учун мисли кўрилмаган кураш авж олиб кетган область ғалла майдони, деди сўзини давом эттириб ўртоқ Н. Е. Кручина, 2 миллион 800 минг гектардан ортиқроқ майдонни эгаллайди. Биз ана шу майдонда чакки ҳосил етиштирганимиз йўқ. Бир ярим миллион гектардан ортиқроқ майдондаги экин ёзги баҳра берадиган ёғингарчиликдан аслида фойдаланмаган бўлса ҳам биз бутун экин майдонида планда мўлжалланган ҳосилни йиғиштириб оламиз.

(Давоми учинчи бетда).

ҚОЗОҒИСТОН ПАРТИЯ-ХЎЖАЛИК АКТИВИНИНГ КЕНГАШИ

(Боши иккинчи бетда).

Биз, Леонид Ильич, Сизга, партия активига маълум қиламизки, ҳосил уюшқоқлик билан йиғиштириб олинмоқда. Икки миллион гектар майдондаги ғалла ўриб олинди, бир миллион гектардан ортиқроқ ердаги ғалла янчилди. Шу вақтгача ўрим-йиғимнинг бундай суръатлари кўрилмаган эди. Ватан омборига 30 миллион пуд ғалла топширилди. Қўриқ ер ғалласининг сифати кишини айниқса қувонтирмоқда.

Биз ғалла тайёрлаш планини ортиғи билан бажарамиз ва Қозоғистон миллиарди ҳисобига Ватанга камида 126 миллион пуд ғалла сотамиз.

Нотиқ кейинги қурғоқчилик йиллари чорвачиликка анчагина зарар етказганлигини таъкидлаб, бу соҳадаги қийинчиликларни енгиш тўғрисида гапирди.

Область пичан жамғариш планларини ортиғи билан бажарди: бир миллион тоннадан зиёдроқ, яъни ўтган йилдагига қараганда 300 минг тонна кўп пичан ғамлаб қўйилди. Витаминли ўт талқони тайёрлаш плани бажарилди. Маккажўхорини йиғиштириб олиш тамомланди.

Ихтисослаштириш, концентрациялаш ва жамоат чорвачилигини кооперациялаш жараёнлари жадал ривож топмоқда. Бизда ҳозирнинг ўзидаёқ кооперация базасида гўшт етиштирадиган 14 та бирлашма ишлаб турибди, 19 та хўжалик саноат асосида бўрдоқичиликка ихтисослаштирилмоқда. Янги-янги комплекслар қурилаётир. Буларнинг ҳаммаси маҳсулот ишлаб чиқаришни ғоят кўпайтиришга, қўриқ ерлардаги қишлоқлар ҳаётида жуда катта ижтимоий ўзгаришларга сабаб бўлади.

Ўрток Н. Е. Кручина ўнинчи беш йилликда ҳал этилиши керак бўлган вазифаларга тўхталиб, қишлоқ район партия комитетларининг ўсиб бораётган ролини таъкидлади.

Шимолий Қозоғистон область партия комитетининг биринчи секретари В. П. Демиденко сўзга чиқади.

ЎРТОҚ В. П. ДЕМИДЕНКО НУТҚИ

Шу кунларда бизнинг бутун фикри-зикримиз, бутун интилишларимиз КПСС XXV съезди томонидан қўйилган вазифаларни имкони борича самаралироқ бажаришга қаратилган. Леонид Ильич, Сизнинг ленинчи партиямизнинг тарихи ажойиб съездлар билан нишонланган ва бу съездларнинг ҳар бири партия билан халқ ҳаётида муҳим босқич бўлиб қолади, деган сўзларингиз ҳаммамизнинг ёдимизда.

Биз ҳаммамиз шуни зўр қониқиш билан таъкидлаймизки, Сиз азиз Леонид Ильич, XXV съезднинг жонтани, унинг байроқдори бўлдингиз. Сизни ана шу тарихий анжуманнинг иштирокчилари, бутун улуғ Ватанимиз, ер куррасидаги барча софдил кишилар олқишладилар.

Улуғ Ленин бизга таълим бериб «тарихда биронта синф ҳаракатни ташкил этишга ва унга раҳбарлик қилишга қодир ўзининг сиёсий йўлбошчиларига, ўзининг илғор намоёндаларига эга бўлмаса ҳукмронликка эриша олмаган» деб айтган эди. Сиз халқ манфаатларини ва орзу-умидларини ифодалай олиш, оммани жипслаштира ва йўналтира олиш сиёсий санъатига эга бўлган Ленин мактабининг худди ана шундай намояндаси, атоқли арбобисиз, партиямиз Марказий Комитетининг Бош секретарисиз, Леонид Ильич Брежнев.

Шундан кейин нотиқ КПСС XXV съезди қарорларини ва бу йилги программани амалга ошириш борасида область партия ташкилотининг иши тўғрисида гапириб берди. У областда бу йил биринчи марта ғалла даласига сифат белгиси бериш учун социалистик мусобақа кенг авж олдириб юборилганлигини таъкидлаб ўтди.

Область ғаллакорлари, деди В. П. Демиденко, давлатга камида 111 миллион пуд ғалла сотишга аҳд қилдилар, бу — илгари олинган мажбуриятдагига нисбатан 30 миллион пуд кўп. Бу эса Ватан омборига топшириладиган ғаллага областнинг бутун тарихи мобайнида қўшадиган энг катта ҳисса бўлади.

Биз картошка ва сабзавот тайёрлаш программасини ҳам батамом бажардик, деди нотиқ, область партия ташкилоти ўтган қишловнинг қийинчиликларини енга олди ва биз бугун чорвачилик маҳсулотларининг барча турларини сотиш планлари бажарилади, деб айта оламиз. Айни пайтда қишловни муваффақиятли ўтказиш учун мустаҳкам негиз яратиш борасида қизғин иш олиб борилмоқда.

Тобора кўпайиб бораётган чорва моллар учун дағал ва ширали ем-хашакнинг яхшигина запаси яратиб қўйилмоқда.

Тўрғай область партия комитетининг биринчи секретари С. Кусаинов минбарга чиқади.

ЎРТОҚ С. КУСАИНОВ НУТҚИ

Нотиқ ўрток Л. И. Брежневнинг ташаббуси билан бундан олти йил муқаддам ташкил этилган область меҳнаткашларининг эришган муваффақиятлари тўғрисида гапириб берди. Областнинг ташкил этилиши, деб таъкидлади С. Кусаинов, Қозоғистоннинг энг олис ерларини янада равнақ топтириш учун қудратли омил бўлди.

Ҳозир совхоз ва колхозларнинг далаларида ўрим-йиғим мавсуми қизғин тус олган, деди сўзини давом эттириб С. Кусаинов. 8 мингдан зиёд комбайн ва 7 мингдан ортиқ автомобиль машинаси ғалла ўрим-йиғими билан банд. Бугунга қадар бир ярим миллион гектар майдондаги ғалла ўриб олинди. Бу бутун экин майдонининг 60 процентига тенг келади, 860 минг гектар майдондаги ғалла янчиб олинди. Давлатга камида юз миллион пуд ғалла сотилади.

Нотиқ областнинг ғалла балансини кўпайтириш резервларига тўхталиб, область партия ташкилоти деҳқончилик билан бир қаторда чорва моллар туёғини янада кўпайтириш ва чорванинг маҳсулдорлигини оширишга эътиборни бўшаштирмаётганлигини таъкидлаб ўтди. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш мақсадларида чорвачиликда ихтисослаштириш ва концентрациялаш ўтказилмоқда ҳамда чорвачилик саноат негизига кўчирилмоқда.

Область чорвадорлари, деди нотиқ, ўтган қишловнинг мураккаб шароитларига қарамасдан давлатга гўшт, сут, тухум ва жун сотиш планларининг бажарилишини таъминлайдилар.

Олмаота область партия комитетининг биринчи секретари А. Асқаровга сўз берилади.

ЎРТОҚ А. АСҚАРОВ НУТҚИ

Саноат корхоналари, деди нотиқ, бу йилнинг саккиз ойлик планини маҳсулотни реализация қилиш юзасидан ортиғи билан бажариб, йиллик мажбуриятда кўрсатилган 24 миллион сўм ўрнига 31 миллион сўмликдан зиёдроқ маҳсулотни планга қўшимча равишда реализация қилдилар.

Областнинг қишлоқ меҳнатчилари мажбуриятларни тўла ва ортиғи билан бажариш учун курашмоқдалар. Чорвачилик маҳсулотларини сотиш юзасидан ярим йиллик план маҳсулотнинг барча турлари бўйича ортиғи билан бажарилди.

Коммунистлар ва далаларнинг барча меҳнаткашлари, деб таъкидлади А. Асқаров, ғалла етиштиришни янада кўпайтиришни ўзларининг асосий вазифалари деб ҳисоблайдилар. Леонид Ильич, Сизнинг ғалла етиштиришни кўпайтириш энг муҳим вазифа деган кўрсатмаларингизга амал қилиб, область партия ташкилоти ғалла майдонларини кенгайтириш юзасидан конкрет тадбирларни кўрди. Ҳозир ғалла майдони қарийб олти юз минг гектар ерни ташкил этади, шу жумладан тез ўсадиган экинлардан маккажўхори майдони 35 минг гектарни, шолипоя эса 9 минг гектарни ташкил этади.

Нотиқ область мажбуриятларни бажаради ва давлат омборига 25 миллион пуд ғалла топшириб, уруғликни ғамлаб қўяди, деб ишонтирди. Шунингдек деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларининг барча турларини давлатга топшириш мажбуриятлари ҳам бажарилади.

Ўрток Асқаров фойдаланилмаган резервлар тўғрисида гапириб, область бу йил кузги ғалла экин майдонларини 234 минг гектар кенгайтиради, бу ўтган йиллардаги ғалла майдонларидан анча кўпдир, деди.

Область партия комитетининг биринчи секретари уз нутқининг анчагина қисмини сув — ер ресурсларидан оқилона фойдаланиб, суғориладиган деҳқончиликни ривожлантириш масалаларига бағишлади.

Қарағанда область партия комитетининг биринчи секретари В. К. Акулинцев минбарга чиқади.

ЎРТОҚ В. К. АКУЛИНЦЕВ НУТҚИ

Азиз Леонид Ильич! Сизнинг республикамизга келишингизни биз КПСС XXV съезди қарорларини бажариш соҳасидаги ишларни республикада қандай қилиб яхшироқ ташкил этиш тўғрисидаги меҳрибонлик деб биламиз, республиканинг ишлаб чиқариш кучларини ва жуда катта потенциал имкониятларини ўнинчи беш йилликда қандай қилиб ишга тушириш ва хизмат қилдириш тўғрисидаги ғамхўрлик деб баҳолаймиз.

Партия ва ҳукуматнинг жуда катта ёрдамлари туфайли областимиз қишлоқ хўжалиги кейинги йилларда янада ривож топди. Оғир оби-ҳаво шароитларига қарамасдан бу йил областимиз учун яхши йил бўлди. Биз 10—12 сентябргача ғалла ўрим-йиғимини тамомлаймиз ва давлатга пландаги 29 миллион пуд ўрнига 38 миллион пуд ғалла сотамиз. Область совхозлари зарур миқдорда уруғлик, ем тайёрлаб қўядилар. Биз шуни мамнуният билан айтамизки, область бу йил картошка, сабзавот тайёрлаш, давлатга гўшт, сут, жун, тухум сотиш планларини ортиғи билан бажаради.

Ўрток В. К. Акулинцев ғалла ҳосилдорлигини янада ошириш билан бирга картошка, сабзавот, сут етиштиришни анча кўпайтириш мўлжалланаётганлигини, бу ушбу беш йилликда область аҳолисини ана шу маҳсулотлар билан тўла-тўкис таъминлаш имкониятини беришини таъкидлаб ўтди.

Шундан кейин у шахтёрларнинг меҳнати тўғрисида батафсил гапириб берди. Улар 8 ой ичида пландан ташқари 812 минг тонна кўмир қазиб чиқардилар. 77 та лаванинг коллективлари бир кеча-кундузда минг тонна ва ундан зиёдроқ кўмир қазиб чиқармоқда. 13 та коллектив эса бир йилда битта забойдан 500 минг тоннадан кўп кўмир қазиб чиқариш учун шахтёрларнинг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида иштирок этмоқда. Нотиқ ҳавзадаги шахтёрлар ўнинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан анча илгари бажарадилар, деб ишонч билдирди.

Область партия комитетининг биринчи секретари Темиртовдаги металлургия комбинатининг ишига ҳам тўхталиб ўтди. У ҳозирги вақтда металлургларнинг, бутун область партия ташкилотининг асосий вазифаси ишлаб чиқариш қувватларини тезроқ ва янада тўлароқ ўзлаштиришдан ҳамда металл маҳсулоти сифатини яхшилашдан иборат эканлигини таъкидлаб ўтди.

Шундан кейин Жамбул область партия комитетининг биринчи секретари Х. Ш. Бектурғонов сўзга чиқди.

ЎРТОҚ Х. Ш. БЕКТУРҒОНОВ НУТҚИ

Жамбул области эндиликда қишлоқ хўжалигигина эмас, йирик саноат области ҳамдир, деди нотиқ. Область саноатининг асосий йўналиши фосфорли минерал ўғитларни ишлаб чиқаришдан иборат. Қишлоқ хўжалиги ҳам анчагина ривожланди. Йил бошида биз зиммамизга олган социалистик мажбуриятларга биноан давлатга 403 минг тонна ёки 24 миллион пуд ғалла сотишни мўлжаллаган эдик. Деҳқонлар ўз имкониятларини чамалаб кўриб, давлат омборига 25 миллион пуд ғалла топширишга аҳд қилдилар.

Леонид Ильич, область ғаллакорлари Сизнинг йўл-йўриқларингизга амал қилиб, ҳозир кузги ғалла экиш тараддудини кўрмоқдалар. Биз бултургига нисбатан анча катта майдонларга кузги ғалла экишни режалаштирмоқдамиз

Область қанд лавлаги, картошка ва сабзавот етиштириш ҳамда тайёрлаш планини тўла бажаради. Давлатга 1 миллион 150 минг тонна, яъни пландагидан 150 минг тонна кўп қанд лавлаги, 62 минг тонна ёки пландагидан 2 минг тонна кўп сабзавот сотилади. Мева, узум етиштириш ва давлатга сотиш планларини ҳам ортиғи билан бажарамиз.

Область колхоз ва совхозларининг чорва қишловига тайёргарлигига тўхталиб, ўрток Х. Ш. Бектурғонов дағал ем-хашак тайёрлаш плани бажарилганлигини маълум қилди. Жамоат чорваси ширали озуқа билан тўла таъминланади.

Нотиқ сўнгра минерал ўғит тайёрлайдиган Ново-Жамбул заводи қурилишини четга сураётган бир қанча камчиликларга, сув ресурсларидан рационал фойдаланиш проблемасига тўхталиб ўтди.

* * *

Партия-хўжалик активи ишини якунлаб, ўрток Д. А. Кунаев бундай деди:

Бизлар ҳаммамиз Леонид Ильичнинг нутқини жуда катта диққат-эътибор билан тингладик. Унинг ёрқин нутқи севикли Ватанимизни янада равнақ топтириш тўғрисидаги ғамхўрлик билан суғорилгандир. Бу нутқда КПСС Марказий Комитетининг, Марказий Комитет Сиёсий бюросининг партиямиз XXV съезди улуғ режаларини амалга ошириш борасидаги ҳормай-толмай олиб бораётган фаолияти ғоят ёрқин ва ишонарли тарзда кўрсатиб берилди. Бу йилги ва умуман ўнинчи беш йиллик планларини ва мажбуриятларини муваффақиятли бажаришга меҳнаткашларни сафарбар этиш соҳасида республика партия ташкилотининг бутун сиёсий ва ташкилотчилик фаолиятини янада такомиллаштиришда бу принципиал аҳамиятга моликдир.

Қадрли Леонид Ильич, Сиз бугун меҳнаткашларимиз тўғрисида қизғин ва самимий гапирганлигингиз учун, республикамиз эришган муваффақиятларга юксак баҳо берганлигингиз учун, шахсан Сизнинг ўзингиз, Марказий Комитет Сиёсий бюроси Қозоғистоннинг ишлаб чиқариш кучларини ривожлантириш тўғрисида қилаётган жуда катта меҳрибонлигингиз учун биз Сиздан астойдил миннатдормиз. Сизнинг Қозоғистон диёрини гуллаб-яшнатиш тўғрисида қилаётган оталарча ғамхўрлигингиз бизларни янги, янада улуғвор ишларга илҳомлантиради, десам ҳамманинг фикри-зикрини ифода қилган бўламан, деб ўйлайман. (Гулдурос қарсаклар).

Қадрли Леонид Ильич, олдимизга қўйилган катта вазифалар, Сизнинг берган маслаҳатларингиз бизлар учун жанговар иш программасидир

Биз Сизнинг саноат ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг самарадорлигини ошириш, барча сифат кўрсаткичларини яхшилаш соҳасидаги ишни кучайтириш зарурлиги тўғрисидаги ҳаққоний ва холис мулоҳазаларингизни бажонидил қабул қиламиз. Республика партия ташкилоти ўзининг амалий фаолиятида бу мулоҳазаларни тўла-тўкис ҳисобга олади.

Қадрли Леонид Ильич, Сизнинг Қозоғистонга бу галги сафарингиз, Қозоғистоннинг янги миллиарди учун курашнинг энг қизғин палласида келишингиз бизларнинг ҳаммамизни илҳомлантиради, олдимизга қўйилган вазифаларни бажаришда кучимизга куч ва ғайратимизга ғайрат қўшади ва бизга мадад беради. (Давомли қарсаклар).

Биз қозоқ халқи экономикаси, фани ва маданиятининг мисли кўрилмаган равнақи, республика меҳнаткашлари моддий ва маънавий фаровонлиги ленинчи Коммунистлар партиясининг, партия Марказий Комитети, унинг Сиз бошчилик қилаётган Сиёсий бюросининг раҳбарлик ва йўналтирувчилик фаолияти билан боғлиқ эканлигини яққол ҳис этиб турибмиз. (Давомли қарсаклар).

Ўрток Д. А. Кунаев пировардида кўп миллатли Совет Қозоғистонининг коммунистлари номидан, барча меҳнаткашлари номидан республика меҳнаткашлари Марказий Комитет ва шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Қозоғистонга кўрсатаётган юксак ишончни оқлаш учун ҳамма ишни қилади, деб ишонтирди.

Қозоғистон партия ташкилоти, деди ўрток Д. А. Кунаев, республикамизнинг барча меҳнаткашлари ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида мамлакатимизни янги-янги меҳнат муваффақиятлари билан қувонтириш учун ҳамма ишни қиладилар!

* * *

Шундан кейин ўрток Л. И. Брежнев сўзга чиқди. У бундай деди:

Қадрли ўртоқлар!

Мен бу ерда нутқ сўзлаган ўртоқларга ўз ишлари тўғрисида, муваффақиятлари ҳақида, улар дуч келаётган қийинчиликлар тўғрисида, уларнинг олдида турган катта вазифалар ҳақида, улар партиямиз Марказий Комитетидан, Совет ҳукуматидан, хўжалик ташкилотларимиздан, республика раҳбарларидан олаётган ёрдам тўғрисида гапириб берганликлари учун чин кўнгилдан, ғоят самимият билан ташаккур изҳор этишни истайман.

Мен сизларнинг нутқларингизни тинглар эканман, ҳаётимизнинг маъносини ва маромини — ер ҳам, завод ҳам нима билан нафас олаётганлигини янгидан чуқур ҳис этдим, бу ердаги ҳукмрон жанговор руҳни чуқур ҳис этдим. Очиғини айтсам, активингизнинг иши фикримни бойитди. Мен бунинг учун ҳам сизларга самимий ташаккуримни изҳор этаман.

Ўрток Л. И. Брежневнинг якунловчи сўзлари гулдурос, узоқ давом этган қарсаклар билан кутиб олинди. Залда: «Яшасин ленинчи Марказий Комитет!», «Ура!» садолари янграйди.

Республика партия-хўжалик активи якдиллик билан қарор қабул қилди. Унда бундай дейилади: республика ишчилар синфи, колхозчи-деҳқонлари, зиёлилари ҳам бутун совет халқи сингари КПСС Марказий Комитетининг, унинг Сиёсий бюросининг, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўрток Л. И. Брежневнинг ленинчи ички ва ташқи сиёсатини ҳамда амалий фаолиятини якдиллик билан қўллаб қувватлайдилар ва қизғин маъқуллайдилар. Бу фаолиятда халққа, тинчликни мустаҳкамлаш ишига, коммунизм тантанаси учун курашга садоқат билан хизмат қилишнинг намунасини кўрадилар.

Ўрток Л. И. Брежневнинг актив кенгашида сўзлаган программавий ёрқин нутқи, унинг берган маслаҳатлари ва тавсиялари хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарлик савиясини янада оширишда, меҳнаткашларнинг ташаббуси ва ижодий активлигини ривожлантиришда, республика партия ташкилотининг бутун сиёсий ва ташкилотчилик фаолиятини такомиллаштиришда жуда катта принципиал аҳамиятга эгадир.

Қарорда таъкидлаб айтиладики, республика коммунистларининг ва барча меҳнаткашларининг қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши соҳасидаги энг муҳим вазифаси ҳосилни уюшқоқлик билан қисқа муддатларда сира нобуд қилмасдан йиғиштириб олишдан ва Ватан омборига камида бир миллиард 100 миллион пуд Қозоғистон ғалласини топширишдан, ҳар бир хўжаликдаги ички резервлар ва имкониятлардан тўла-тўкис фойдаланишдан иборатдир.

Партия-хўжалик активи кенгаши ленинчи Марказий Комитетни, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросини ва шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўрток Леонид Ильич Брежневни Қозоғистон коммунистлари, меҳнаткашлари 1976 йилги планларни ва социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун қўлларидан келган ҳамма ишни қиладилар. КПСС тарихий XXV съезди қарорларини амалга оширишга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар, деб ишонтирди.

(ТАСС).

ПЛАН ЮЗ— ЁРУҒ ЮЗ

Қоракўл районидаги «Москва» колхозининг Мавлон Мухторов бошлиқ бригадаси аъзолари съездлар йилида фидокорлик намуналарини кўрсатиб меҳнат қилдилар, пахтадан юқори ҳосил етиштирдилар.

Теримни ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан бошлаб, уч иш кунида йиллик планни бажардилар. Ҳар гектар ердан 20 центнердан ошириб биринчи сорт пахта териб олинди.

Шу колхознинг Исмоил Жумаев бошлиқ бригадаси аъзолари ҳам гектаридан 20 центнердан зиёд ҳосил кўтариб, йиллик маррани эгалладилар. Ҳар икки бригада далаларида ҳали ҳосил кўп. Миришкор деҳқонлар ҳосил чўғини чамалаб кўриб, қисқа вақтда яна бир йиллик план миқдорида «оқ олтин» топширишга аҳд қилдилар. Терим суръати соат сайин кучайтирилмоқда.

Расмда: (юқоридан): йиллик пахта тайёрлаш планларини муддатидан илгари бажариб, бир мавсумда икки йиллик план миқдорида сифатли пахта тайёрлашга аҳд қилган бригада бошлиқлари М. Мухторов ва И. Жумаев ўртоқлар.

ШАВКАТЛИ МЕҲНАТ УЧУН МУКОФОТЛАР

Халқ хўжалигининг турли соҳаларида меҳнатда юксак муваффақиятларга эришган мутахассислар, фан ва маданият арбобларидан катта бир группаси 3 сентябрь куни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумига келди.

Тантанали вазиятда республика Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалин ўрнак кўрсатган ходимларга Ўзбекистон ССР Фахрий унвонлари берилганлиги тўғрисидаги гувоҳномаларни ва кўкракка тақиладиган нишонларни, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқларини топширди.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

О. ҚУЛАҲМЕДОВ ВА Р. ХОЛХЎЖАЕВНИ «ЖАМОАТ ТАРТИБИНИ САҚЛАШДАГИ АЪЛО ХИЗМАТИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Жамоат тартибини сақлаш ва жиноятчилик билан курашдаги хизматлари учун қуйидагилар СССР Олий Совети Президиуми номидан «Жамоат тартибини сақлашдаги аъло хизмати учун» медали билан мукофотлансин (марҳум):

Қулаҳмедов Омонқул — милиция сержанти.

Холхўжаев Раҳматилла — милиция лейтенанти.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

Тошкент шаҳри.
1976 йил 3 сентябрь.

КЎП БОЛАЛИ ОНАЛАРГА МУКОФОТ

СССР Олий Совети Президиумининг 1976 йил 30 августдаги Фармонига мувофиқ Ўзбекистон ССРда истиқомат қилувчи, ўн ва ундан ортиқ бола туғиб тарбиялаган кўп болали 620 онага «Қаҳрамон она» фахрий унвони берилди. Уларга «Қаҳрамон она» ордени ҳамда СССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари топширилади.

(ЎзТАГ).

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Маккажўхори дони тайёрлаш юзасидан белгиланган топшириқни муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидагилар республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзилдилар:

Вобкент райони (район партия комитетининг секретари ўрток **Наимов,** район ижроия комитетининг раиси ўрток **Бўронов,** район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўрток **Аҳмедов,** район қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш ва сифатини белгилаш давлат бош инспектори ўрток **Саидов,** район комсомол комитетининг секретари ўрток **Шукуров**);

Норин райони (район партия комитетининг секретари ўрток **Жўраев,** район ижроия комитетининг раиси ўрток **Қамбаров,** район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўрток **Турғунов,** район қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш ва сифатини белгилаш давлат бош инспектори ўрток **Мўминов,** район комсомол комитетининг секретари ўрток **Ҳасанов**);

Тўрақўрғон райони (район партия комитетининг секретари ўрток **Бобохонов,** район ижроия комитетининг раиси ўрток **Сидиқов,** район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўрток **Раҳимов,** район қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш ва сифатини белгилаш давлат бош инспектори ўрток **Қирғизов,** район комсомол комитетининг секретари ўрток **Валиев**);

Оқолтин райони (район партия комитетининг секретари ўрток **Тетуев,** район ижроия комитетининг раиси ўрток **Фозилов,** район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўрток **Шукуров,** район қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш ва сифатини белгилаш давлат бош инспектори ўрток **Абдураҳмонов,** район комсомол комитетининг секретари ўрток **Укубоев**);

МЎЛ-КЎЛ ДОН УЧУН

Республика областлари ва Қорақалпоғистон АССРда маккажўхорини донга ўриш ва маккажўхори дони тайёрлаш топшириғининг бажарилиши тўғрисида шу йил 3 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Топшириққа нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган дон; учинчи устун — мавсум бошидан бери; тўртинчи устун — бир кунда ўрилган майдон; бешинчи устун — мавсум бошидан бери.

ҚАШҚАДАРЁ	—	118,3	—	85,3
ТОШКЕНТ	—	101,9	1,8	79,1
АНДИЖОН	—	100,5	0,8	70,2
СУРХОНДАРЁ	—	100,0	0,01	85,8
СИРДАРЁ	—	100,0	2,8	74,4
Фарғона	2,4	81,1	0,9	59,4
Бухоро	1,8	76,7	0,8	70,2
Жиззах	4,7	72,7	3,2	59,7
Наманган	1,7	59,5	3,8	53,3
Самарқанд	5,3	30,5	2,3	22,8
Хоразм	1,0	24,9	1,8	14,7
ҚҚАССР	—	5,0	2,3	10,9
Республика бўйича:	1,7	75,4	1,7	58,6

ПЛАНЕТАМИЗДА

ВЕНГРИЯЛИК ҚУРУВЧИЛАР УСТЬ-ИЛИМДА

Бела Кун номли Венгрия ёшлар қурилиш отряди Усть-Илимга келди. 300 кўнгилли қурувчилар отрядида бетончилар, дурадгорлар, ғишт терувчилар, арматурачилар ва пардозловчилар бор. Улар Усть-Илим ўрмон саноат комплексидаги целлюлоза заводини барпо этишда қатнашадилар. Мезбонлар венгриялик дўстларини ўрмон гуллари ва шаҳар ҳамда қурилишнинг рамзий калитини топшириш билан кутиб олишди.

Венгриялик бинокорлар жойлашган тўққиз қаватли ҳар тарафлама қулай ётоқхона деразаларидан қурилиш майдони яққол кўзга ташланади. У 2 минг гектар майдонни эгаллаб турибди. Заводнинг бош ва ёрдамчи цехларида монтаж ишлари кетяпти. Ангара дарёсининг қирғоғида, Усть-Илимдаги районларнинг бирида чет эл асбоб-ускуналарини қабул қилиб олувчи омборхоналар жойлашган. Омборхоналар Венгрия Халқ Республикасида тайёрланган конструкциялардан монтаж қилинган. Мустаҳкамланган блоклар ёрдамида қаватларни монтаж қилиш иш услуби муҳим объектларни қисқа вақт ичида барпо этишга ёрдам берди. Бу усул совет инженерлари томонидан ишлаб чиқилган.

Венгриялик дўстларимизнинг дастлабки таассуротлари жуда яхши. Отряд командири Иштван Ханьец АПН мухбирига қуйидагиларни айтди:

— Биз самимий кутиб олинганлигимиздан ғоят хурсандмиз. Меҳнат қилиш учун барча шарт-шароитлар яратиб берилган. Ишдан сўнг эса, мириқиб дам олиш учун ҳамма нарса муҳайё. Ғамхўрликка жавобан зарбдор меҳнат қиламиз, заводни муддатидан илгари ишга туширамиз.

МУҲИМ ПРОБЛЕМА

ИСЛОМОБОД, 2 сентябрь. (ТАСС). Покистон олдида экономикани нефть ва нефтдан қайта ишланган маҳсулотлар билан таъминлаш проблемаси кескин проблема бўлиб турибди. Ўтган молия йилида Покистонда 300 минг тоннага яқин «қора олтин» қазиб чиқарилган эди. Бу — мамлакат эҳтиёжларининг атиги 8 процентини қондиради. Покистон нефтга бўлган талабни тўла қондирмоқ учун уни чет эллардан сотиб олиб, чет эл валютасида жуда кўп маблағ сарфлашга мажбур бўлмоқда.

Покистон ҳукумати ҳозирги вақтда мамлакатда нефть қазиб чиқаришни ривожлантириш учун жадал чоралар кўрмоқда. Кўпгина районларда янги нефть конларини разведка қилиш ишлари бошлаб юборилди, ҳозир ишлаб турган нефть конларида нефть қазиб чиқаришни кўпайтириш чоралари амалга оширилмоқда.

Федерал парламент секретари Иноятур Раҳмон Аббоси миллий ассамблея мажлисида қуйидагиларни маълум қилди: ҳукумат қидирув ва пармалаш ишлари учун 560 миллион рупия ажратди: ҳозирги вақтда қуруқликда ва соҳил бўйида 166 минг квадрат километрдан зиёд майдонда қидирув ва пармалаш ишлари олиб борилмоқда.

Покистон нефть ва газ саноатини ривожлантириш давлат корпорацияси янги конларни қидириб топиш ишлари билан шуғулланмоқда. Совет нефтчилари группаси бу корпорацияга катта ёрдам бермоқда. Совет нефтчилари шимоли-ғарбий чегара вилоятида Тут конини очдилар. Совет Иттифоқидан келган мутахассисларнинг ёрдами билан Панжоб вилоятида нефти кўп Потвар нефть конини ишга тушириш учун тайёргарлик кўрилмоқда.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● **СОФИЯ**

Болгариянинг ташқи савдо бирлашмаси «Электроимпэкс» электр двигателлар ва трансформаторларни, радиотелефон ва акустик аппаратларни, алоқа техникаси ва медицина ускуналарини, шунингдек бошқа маҳсулотларни экспорт қилмоқда. Ҳозирги вақтда Болгария электротехника ва радиоэлектроника саноатининг маҳсулотларини жаҳоннинг 70 мамлакатида учратиш мумкин.

● **ПАРИЖ**

Маъмурлар қурғоқчиликдан зарар кўрган хўжаликларга самарали ёрдам беришни истамаётирлар. Француз деҳқонлари маъмурларнинг ана шу хуружига қарши норозилик билдириб, оммавий ҳаракатларни давом эттирмоқдалар. Дордонь Изер, Гар, Луара, Ло ва Гаронна департаментларида намойишлар давом этди.

● **НЬЮ-ЙОРК**

Луисвилл (Кентукки штати) ирқчилари янги ўқув йили бошланиши муносабати билан яна иғвогарлик уюштирдилар. Улар 1 сентябрь арафасида оқ танли ўқувчилар ва негр болаларининг биргаликда ўқишига қарши норозилик юришини ўтказдилар. Бу юриш тез орада безориликка айланиб кетди. Ирқчилар тош ва шишаларни иргитдилар, кўчанинг қоқ ўртасида ўт ёқиб гулхан қилдилар. Уларни эпақага келтириш учун полиция чақирилди. Полиция кўздан ёш оқизадиган газдан фойдаланди.

● **ТОКИО**

Нью-Йоркда балиқ овлаш масалалари юзасидан икки ҳафта давом этган Япония — Америка музокаралари натижасиз тамом бўлди.

● **ДЕҲЛИ**

Ҳиндистон геология бошқармаси Ҳимолай тоғларининг Ҳиндистонга қарашли қисмида фойдали қазилмаларни тадқиқ этиш юзасидан кенг программа ишлаб чиқди. Бу программа аэрофотосъёмка, сейсмологик аппаратлар ва бошқа замонавий методларни қўллаб, геологик разведка ўтказишни кўзда тутади. Бу районни илгари текшириб чиққан экспедициялар Ҳимолий тоғларида жуда кўп фойдали қазилма конлари борлигини аниқлаган эди.

● **МАПУТУ**

Африка аҳолисининг қонунга хилоф ирқчилар режимига қарши озодлик кураши кучайиб бораётганлигидан саросима бўлиб қолган оқ танлилар Родезиядан чиқиб кетмоқдалар. Сольсберидан олинган маълумотларга қараганда, шу йилнинг июль ойидагича 1500 га яқин киши, шу йилнинг ўзида жами 8500 дан ортиқ киши Родезиядан бошқа мамлакатларга жўнаб кетди.

(ТАСС).

БИНОКОРЛАР ТОРТИҒИ

Калинин районидаги «Бўзсув» совхози деҳқонлари ажойиб туҳфа олдилар. Янги ўқув йили арафасида бинокорлар хўжалик марказида типовой, замонавий мактаб биносини қуриб, фойдаланишга топширишди. Бу мактабда 784 ўғил-қиз билим олмоқда. Совхоз ҳисобидан қурилган мактабни 23-қурилиш трестининг райондаги 37-кўчма қурилиш колоннаси бинокорлари барпо этдилар. Участка бошлиғи У. Сарибоев, мастер Р. Сулаймонов бош бўлган қурувчилар уни сифатли қуришда жонкуярлик кўрсатишди. Кенг ва ёруғ 20 та синф хонаси, спорт ва мажлислар зали, 120 ўринли ошхона болалар хизматида бўлади.

Билим даргоҳида деярли барча машғулотлар кабинет системасида ўтилади.

А. ХАТАМОВ.

Суратда: «Бўзсув» совхозида қурилган янги мактаб биноси.

Б. Сафаров фотоси.

АХБОРОТ

ЯНГИЛИКЛАР, ВОҚЕАЛАР

ТОШКЕНТ

ЭЛ ТОРТИҒИ

Қардошлар дастурхонига

Оҳангарон районида етиштирилган мўл-кўл сабзавот ва меваларнинг маълум қисми Россия Федерациясидаги бир қатор область ва шаҳарларга жўнатилмоқда. Ҳозиргача Бошқирдистон АССР меҳнаткашларига 338 тонна, свердловскликларга 447 тонна карам, Чита, Красноярск ва Ангарск энергетиклари билан ўрмончиларига 276 тоннага яқин сараланган олма ва помидор тортиқ этилди.

Район сабзавоткорлари мавсум охиригача Олмаота ҳамда Сахалин областининг меҳнат аҳлига бир неча минг тонна пиёз ва картошка жўнатишади.

А. КЎКИЕВ.

ЯХШИ ДАМ — МЕҲНАТГА ҲАМДАМ

Кончиларга ғамхўрлик

«Ангрен» разрези ва 9-шахта кончилари ҳар йили меҳнат отпускаларини Иттифоқимиз ва республикамизнинг сўлим оромгоҳлари ҳамда хушманзара жойларида маданий ҳордиқ чиқариш билан ўтказадилар.

Яқинда кончилардан В. Кувшинов, Н. Раҳматуллин, Р. Муҳамедовлар ўз оилалари билан Польша ва Германия Демократик Республикасига туристик саёҳатга жўнаб кетдилар. Слесарь Ю. Магдеев Сочида, портлатувчи-мастер Х. Тожибоев Алуштада, Л. Кольцов Пятигорскда дам олиб қайтишди. Кончиларнинг аксарияти шаҳардаги профилакторийларда ҳордиқ чиқариб, саломатликларини мустаҳкамлашди.

Разрез ва шахта ишчиларининг 600 дан ортиқ фарзанди ёзги каникулни пионер лагерларида ўтказди.

И. АҲМЕДОВ.

ТАШАББУС

Тежамкорлик асосида

Тошкент пойафзал ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош корхонасида бичиқчи Пелагея Михайловна Рибченко ташаббускорлиги, изланувчанлиги ва тежамкорлиги билан ҳамиша бошқаларга ўрнак бўлиб келмоқда. У бирлашмада биринчилар қатори ўнлар ташаббусига қўшилган эди.

Иш вақтидан унумли фойдаланиб, бракка йўл қўймаслик учун курашаётган бу серғайрат аёл эрта-индин 1977 йилнинг апрель ойи планини бажаради. П. Рибченко йил бошидан бери 260 минг дециметр юмшоқ чармни тежаб қолишга муваффақ бўлди. Пелагея Михайловна ўнинчи беш йилликни 2 йилу 6 ойда бажариш ва 2 миллион юз минг квадрат дециметр чармни тежаб қолишга аҳд қилган.

Бирлашманинг бош корхонаси — Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикасида Рибченконинг издошлари кўпайиб бормоқда. Тежамкорлик ҳаракатига қўшилган 148 нафар ишчининг шарофати билан бу ерда 8 ойда 2 миллион квадрат дециметр юмшоқ ва бир миллион квадрат дециметр қаттиқ чарм тежаб қолинди.

А. САИДОВ.

КОНКУРС

Маҳорат синови

Ҳеч ким қилган ишига берилган баҳодан ёш мутахассисларчалик хурсанд бўлмаса керак. Тенгқурлар даврасидаги маҳорат кўриги эса, улар учун энг улкан синовдир. Шунинг учун ҳам кейинги йилларда ёшларнинг ҳар хил конкурслари кўпайиб қолди.

Яқинда Фрунзе ва Сергели район комсомол комитетлари, ошхоналар тресті ва Тошкент шаҳар умумий овқатланиш корхоналари бошқармаси ташаббуси билан ёш пазандалар конкурси ўтказилди. Қатнашчиларнинг таомни белгиланган вақтда хушхўр ва мазали қилиб тайёрлашларидан тортиб, иш жойини озода тутишлари-ю, хўрандаларга овқатни қай тахлитда сузиб беришларигача — ҳамма-ҳаммаси инобатга олинди.

Конкурс команда (тўрт киши) ва шахсий ҳисобда ўтказилди. Жюри 16-ошхона пазандаларини энг яхши команда деб топди. Якка ҳисобдаги баҳсда 6-ошхонанинг ёш пазандаси Роза Аванесовага биринчи ўрин берилди. Ғолиблар энди 14-15 сентябрда шаҳар конкурсида иштирок этадилар.

Қ. РИХСИЕВ.

САРИОСИЁДА «ЯК-40»

Сариосиё посёлкасида қурилган янги аэрозокзалга биринчи самолёт қўнди. «ЯК-40» реактив самолёти Тошкентдан бу ерга мунтазам равишда йўловчилар ташиб туради. Янги ҳаво йўли Сурхон водийсининг бутун шимолий зонасини республика пойтахти билан боғлайди. (ЎзТАГ).

Тошкентдаги 17-шаҳар касалхонасидан шифо топиб жонажон оиласига, қадрдон меҳнат коллективига қайтаётганларнинг чеҳрасида табассум. Бу табассум шифокорларга бўлган самимий миннатдорчилик туйғуси, юрак сўзи — «раҳмат» билан тўлароқ ифода этилади. Бир кеча-ю кундузда 46-50 киши врачларга мана шундай юрак сўзларини билдиришади. Бир йилда эса даво излаб, шифо топиб кетаётганлар сони 14-15 минг кишини ташкил қилади.

— Мен ҳаётдан умидимни узган эдим, — дейди реанимация бўлимида даволанаётган тошкентлик инженер Х. Акбаров. — Касалхонага келтиришганда беҳуш эканман. Бироқ В. Аксарин бошлиқ врачлар мени ҳаётга қайтариш учун ҳаловат билишмади. Уларнинг бедор ўтказган тунлари менга қайта ҳаёт ато қилди. Мен ва оиламиз бу ғамхўрликни бир умрга унутмаймиз...

гидаги терапия бўлимлари коллективлари намуна кўрсатяптилар, — дейди бош врач Ҳ. Абдуллаев. — А. Шевцова бошлиқ кардиология, Ҳ. Асатова раҳбарлигидаги стоматология бўлимлари ишидан кўпчилик миннатдор бўлмоқда. Айниқса, беморларга шошилинч ёрдам кўрсатиш яхши йўлга қўйилганини алоҳида таъкидлаш керак. Терапия, электрохирургия, травматология, стоматология, кўз касалликлари бўлимлари бу борада мақтовга арзигулик ишларни амалга оширмоқдалар. Беморларни қабул қилиш комплекслаштирилди. Илгари рўйхатдан ўтказилганлар касаллик турига қараб, тегишли бўлимга кузатиб қўйиларди. Ҳаётда бу тажриба ўзини оқламади. Ҳозир қабулхонада кеча-ю кундуз хирург, терапевт, травматолог навбатчилик қилади. Рентген хонаси, душхона, гардеробхона ва бошқа тез ёрдам кўрсатишга кўмаклашадиган бўлимлар қабулхона ёнига кўчи-

СЎЗ ҲАМ ШИФО

— Мени ҳам аҳволим танг пайтда операция столига ётқизишганини кейинроқ билдим, — суҳбатга қўшилади Тошкент трактор заводи инженери Ю. Масунов. — Халоскорларимга миннатдорчилик билдириш учун сўз топиш қийин. Кўриб турибсизлар, ҳадемай оёққа тураман. Лекин, қўли енгил шифокорлар олдида умрбод қарздорман.

Бундан ўн уч йил муқаддам бу ерда биронта дов-дарахт йўқ эди. Мактаб-интернат ўрнида ташкил этилган касалхона йил сайин жамолини ўзгартириб борди. Йўл ва йўлкалар асфальт қилинди. Телефон, газ, радио, иссиқ сув олиб келинди. Территория санитария-гигиена жиҳатдан намунали жойга айланди. Беш мингга яқин мевали ва манзарали ниҳоллар ҳозир кўкка бўй чўзган. Бу шифохона иқлимини мўътадиллаштириб, кўркам манзара кашф этган. Касалхона территориясига киришингиз билан ўзингизни истироҳат боғидагидек ҳис этасиз. Бу ерда етиштирилган олма, узум, олхўри ва бошқа мевалар беморларга тортилади.

Касалхона дастлаб иш бошлаганида 235 ўринга эга эди. Бир хонага 20-22 кишини жойлаштиришга ҳам тўғри келарди. Эндиликда эса шифохонада бир йўла 725 киши даволаниши мумкин. Ҳар бир палатада 2-3 ва 4-6 тадан бемор жойлашган. Шунингдек, меҳнаткашлар эҳтиёжини тўлароқ қондириш мақсадида хирургия, нейрохирургия ва болалар учун травматология бўлимлари очилди. Ҳозирда ўнта бўлим самарали ишлаб турибди. Касалхона барча корпусларига қувурлар орқали кислород киритилиши жарроҳлик каби мураккаб ишни анча енгиллаштирди.

— Партиямиз XXV съезди ишлаб чиққан қарорларни ҳаётга татбиқ эта боришда, меҳнаткашларга малакали хизмат кўрсатишда медицина фанлари кандидати Ф. Жалилов ва кафедра мудири доцент Ш. Турғуновлар бошлиқ травматология, кафедра мудири профессор Ў. Шаропов бошчилирилди. Бу—беморларга ўз вақтида ҳар қандай ёрдам уюштириш имконини беради.

17-шаҳар касалхонаси маъмурияти ва партия ташкилоти кадрларни танлаш, тарбиялаш, жой-жойига қўйиш масаласига ҳам жиддий эътибор беряпти. Ҳозирги кунда бешта фан доктори, 16 фан кандидати, 70 олий ва 18 та биринчи категорияли врач ёшларга ўз касбларини кунт билан ўргатмоқдалар. Ўз навбатида ёшлар ҳам устозларининг ишончини сидқидилдан оқламоқдалар. Буни бўлимларда сақланаётган дафтарчалардаги дил сўзларидан ҳам билса бўлади:

— Бу ерга келтиришганда аҳволим оғир эди, — деб ёзади 63-мактаб ўқитувчиси И. Ҳафизова. — Терапия бўлимидагилар мени оёққа турғазиш учун қўлларидан келган ҳамма ёрдамни аяшмади.

Касалхонада даволаниб чиққанлардан М. Ҳожиматов, Ҳ. Т. Тошкенбоева, Н. Моҳидова, А. Нугманов ва бошқа ўнлаб кишилар касалхона коллективига катта миннатдорчилик ҳис-туйғуларини билдиришади.

Шифохонанинг эртаси — истиқболли. Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги ташаббуси билан 300 ўринли замонавий даволаш корпуси бунёд этилади. Бунинг учун шаҳар Советининг ижроия комитети бир гектар ер ажратиб беради. Хиёбонлар сони ортади. Территория янада яшил либосга бурканади. Шарқ медицинасининг отаси Абу Али ибн Синога ҳайкал ўрнатиш режаси бор. Хуллас, 17-шаҳар касалхонасининг келажаги порлоқ. Унинг бақувват, аҳил коллективи ўнинчи беш йилликда зиммаларига юкланган халқ саломатлигини сақлашдек улкан ва шарафли вазифани амалга ошириш учун барча имкониятлардан оқилона фойдаланмоқда. Эртанги кун муваффақияти учун мустаҳкам замин ҳозирламоқда.

А. МАННОПОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

«ИГОРЬ ЛАШКАРЛАРИ ЖАНГНОМАСИ»НИНГ ТЕНГДОШИ

Археологлар Подоль шаҳрининг қуйи қисмини қазиш вақтида энг қадимги Киев ибодатхоналаридан бирини топдилар. Уларнинг ҳисобларига кўра, савдо-сотиқ ва ҳунармандчилик шаҳри бўлган Подолнинг энг асосий ибодатхонаси авлиё Богородица Перогашчи эҳроми худди мана шу ерда бўлган.

Олимларнинг тахминлари тасдиқланди. Улар очган жанубий девор бу бинонинг XII асрда яратилганлигидан далолат беради. Характерли техник деталь — қадимий ғишт (плинфа) ҳам шуни тасдиқлайди.

Қадимги солномаларнинг шаҳодат беришича, бу иншоотга Владимир Мономахнинг ўғли — Мстислав Великий томонидан 1132 йилда пойдевор қўйилган. Шаҳарнинг тепалик қисмидан ўтадиган Боричев (ҳозирги Андреевский) қиямалиги бу ибодатхонага олиб чиқади. Машҳур «Игорь лашкарлари жангномаси» достонида ана шу икки географик ном тилга олинади.

Бундан буёнги қазишлар олимларга қадимги иншоотнинг қиёфасини тиклаш, қадимги Подолнинг рельефини аниқлаш, унда истиқомат қилган кишиларнинг турмуш шароитларини тўлароқ тасаввур қилиш имконини беради.

Л. КОРОБЧАК,
ТАСС мухбири.

КИЕВ.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

МАЙМУНЛАР ОРОЛИ

Псковдан машинада 200 километрча юрилса... тропик ўрмонларнинг истиқоматчилари — маймунлар ҳузурига бориб қоласиз. Ленинграддаги И. П. Павлов номидаги физиология институтининг олимлари ноёб бир эксперимент тариқасида бу маймунларни ёзда Язво кўлининг кимсасиз оролларига олиб бориб ташлаган эдилар. Жониворларнинг ўрганилмаган жойларда ўзларини қандай тутишлари, Россиянинг шимоли-ғарбий мўътадил иқлимига қандай мослашувлари текшириб кўрилмоқда.

Тўртта шимпанзе билан бешта маканига тўла эркинлик бериб қўйилди.

Медицина фанлари доктори Л. А. Фирсов ўз ёрдамчилари билан маймунларнинг хулқ-атворларини кузатиши янги «меҳмон»ларда янги шароитга кўникиш қобилияти кучли эканлигини кўрсатди. Ҳиндистондан олиб келтирилган макаки-резус маймунлари оролларда бирини жуда тез ўзлаштириб олдилар. Шимпанзелар ҳам худди чангалзорларда юргандай рус ўрмонига ўрганиб қолишди. Улар бу ерда тўрт ёз бўлишди. Шу давр мобайнида бирор марта ҳам шамоллашмади. Сержун робинзонлар ёғин-сочиндан паноҳ топиш учун дарахтлар тепасида шох-шаббадан ин қуриб олишди — авлод-аждодларнинг хотирада сақланган тажрибаси қўл келди. Маймунлар овқатланиш масаласини ҳам осон ҳал қилдилар: уларнинг менюсида — тановулга ярайдиган ўтлар, мевалар, барглар, илдизлар, хуллас, юзга яқин «таом» бор.

— Эксперимент натижасида маймунларнинг табиий шароитлардаги ҳаётини ўрганиш имконига эга бўлдик, — деди суҳбатда Л. А. Фирсов. — Айниқса инсоннинг энг яқин бобо-калони шимпанзелар ҳаётини ўрганиш олимлар учун мароқлидир. Уларнинг хулқ-атворлари ва биргалашиб яшаш тарзлари, физиологик ва психологик ривожланиш асослари тадқиқ қилинмоқда. Тадқиқотлар комплекс характерда бўлиб, уларда физиологларгина эмас, психологлар, ботаниклар, жамиятшунослар ҳам қатнашмоқдалар. Бой материал тўпланди. Бу материалларни умумлаштириш антропоидларнинг ҳаётига оид кўпгина жумбоқларни ҳал қилишга ёрдам беради ва олимларни табиат маймуннинг одамга айланиши учун қандай шароитлар «бунёд этган», деган энг асосий саволлардан бирига жавоб беришларини яқинлаштиради.

М. АМАЕВ,
ТАСС мухбири.

ПСКОВ.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

«ЗАНГОРИ ЭКРАН»ДА

6 СЕНТЯБРЬ — ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Эрталабки гимнастика. 10.30 — Мультфильм. 10.50 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 11.40 — **Киносаёҳатчилар клуби.** 15.15 — Ҳужжатли фильм. 15.45 — Биз табиат билан танишамиз. 16.05 — Гомер. «Одиссея» (биринчи кўрсатув). 17.05 — Бадиий фильм. 18.20 — **Хоккей: КАНАДА — АҚШ.** Биринчи давр. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Хоккей мусобақасининг давоми. 20.30 — Социалистик мусобақа кундалиги. 21.05 — С. Михалков. «Тарсаки» (фильм-спектакль). 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — Фильм-спектаклнинг давоми. 23.20 — Концерт.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.30 — Болалар учун концерт. 19.00 — Мультфильмлар. 19.25 — Қишлоқ ҳаёти. 19.45 — «Ахборот». 20.00 — Ер саҳий бўлади. 20.20 — Ўн минут музика. 20.30 — Ўзбекистон ёш ижодкорларининг республика семинари олдидан. 21.00 — **«Ахборот».** 21.20 — Дутор ва танбур тароналари. 22.00 — **«Вақт»** (Москва). 22.30 — **У ўлгиз эмас эди** (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Болалар учун фильм. 19.25 — **Эркин шамол** (бадиий фильм). 20.45 — Тошкент янгиликлари. 21.00 — Фильм-концерт. 21.25 — Кўча ҳаракати хавфсизлиги учун. 21.45 — Қайтиш (телефильм).

7 СЕНТЯБРЬ — СЕШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Эрталабки гимнастика. 10.30 — Мультфильмлар. 11.00 — С. Михалков. «Тарсаки» (фильм-спектакль). 15.05 — Ҳужжатли фильмлар. 15.50 — Гомер. «Одиссея» (2-кўрсатув). 16.45 — Объектив. 17.15 — Сиз яратган боғ. 17.45 — Болалар учун фильмлар. 18.15 — Қўшиқларимиз парвоз этсин. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Расмларда қуёш акси бор. 19.30 — Фильм-концерт. 20.00 — «70-йиллар Америкаси» (иккинчи фильм). 20.30 — Мотопойга бўйича жаҳон чемпионати. 21.00 — Концерт. 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — **Футбол: «ДИНАМО» (Москва) — «ДИНАМО»** (Киев).

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Икки кучукчанинг саргузашти (мультфильм, 1, 2, 3-сериялар). 11.50 — Фильм-концерт. 12.10 — **Чукотка бошлиғи** (бадиий фильм). 18.30 — Мультфильм. 18.45 — «Камалак» клуби. 19.15 — «Прогресс». 19.45 — **«Ахборот».** 20.00 — Халқаро ҳаётнинг актуал проблемалари. 20.20 — Ҳ. Худойбердиева. «Сенга бағишлайман, БАМ». 21.00 — **«Ахборот».** 21.20 — Концерт. 22.00 — **«Вақт»** (Москва). 22.30 — Пахтазор — мардлар майдони. 22.50 — **Учрашув** (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — **Оқ карвон** (бадиий фильм). 20.40 — Тошкент янгиликлари. 20.55 — Ўқитувчилар экрани. 21.25 — Ҳужжатли фильм. 21.45 — Эстетика.

8 СЕНТЯБРЬ — ЧОРШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Эрталабки гимнастика. 10.30 — Қўшиқларимиз парвоз этсин. 11.15 — Ҳажвий киножурнал саҳифаларида. 12.05 — Концерт. 12.35 — Ҳужжатли фильм. 15.10 — Корея Халқ Демократик Республикаси эълон қилинган кунга бағишланган кинопрограмма. 15.40 — З. Воскресенская. «Ленин ҳақида ҳикоялар». 16.10 — Концерт. 16.40 — **Қизча ва аксадо** (бадиий фильм). 17.45 — Фан оламида. 18.15 — Горчичлар, қаердасиз! 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Дўстлик йўлларидан (2-кўрсатув). 19.45 — **Хоккей: СССР — ФИНЛЯНДИЯ.** 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — СССР халқ артисти О. Андровская. 23.40 — Рақс зали.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Икки кучукчанинг саргузашти (мультфильм, 4, 5, 6-сериялар). 11.50 — **Яша Топорков** (бадиий фильм). 13.10 — Эртак-опера. 18.30 — Жонажон ўлка. 19.00 — КПСС XXV съездининг социал-иқтисодий, сиёсий ва назарий проблемалари. 19.15 — Тележурнал. 19.45 — **«Ахборот».** 20.00 — Ҳазорбоғ — минг боғ. 20.20 — Ҳужжатли фильм. 20.40 — Пахта мадҳи. 21.00 — **«Ахборот».** 21.20 — Концерт. 22.00 — **Вақт».** (Москва). 22.30 — **Шоҳ Эдип** (телеспектакль).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Илмий-оммабоп телефильм. 19.35 — 450 минг тонна «оқ олтин» учун. 20.05 — Яшил гиёҳ. 20.30 — Тошкент янгиликлари. 20.45 — Ўқитувчилар экрани. 21.15 — Гуллар дийёри. 21.45 — Эстетика.

9 СЕНТЯБРЬ — ПАЙШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Эрталабки гимнастика. 10.30 — Горчичлар, қаердасиз! 11.15 — СССР халқ артисти О. Андровская. 12.25 — Концерт-вальс. 15.10 — Ҳужжатли фильмлар. 15.55 — Шахмат мактаби. 16.25 — Концерт. 17.10 — Б. Кербобоев ижоди. 17.50 — «Интербитмаш-76». 18.20 — Асл йигитлар. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Болгар халқининг миллий байрами — Озодлик кунига бағишланган кўрсатув. 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — Концерт. 23.30 — Петродворец (ҳужжатли фильм).

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Икки кучукчанинг саргузашти (мультфильм, 7, 8, 9-сериялар). 11.50 — Биз қувноқ ва шодон яшаймиз. 12.20 — **Тоғ қасоскорлари** (бадиий фильм, 1-серия). 18.30 — Телефильм. 18.45 — Қўғирчоқ театри. 19.15 — Зачёткада — меҳнат ёзи. 19.45 — **«Ахборот».** 20.00 — Инсон ва қонун. 20.30 — Ёшлар ижоди. 21.00 — **«Ахборот».** 21.20 — Симфоник поэмалар. 22.00 — **«Вақт»** (Москва). 22.30 — Пахтазор — мардлар майдони. 22.45 — **Қалъа жавоб берди** (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Болалар учун фильм. 19.30 — **Насриддиннинг саргузаштлари** (бадиий фильм). 20.45 — Тошкент янгиликлари. 21.00 — Фильм-концерт.

10 СЕНТЯБРЬ — ЖУМА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Эрталабки гимнастика. 10.30 — Ёш спортчининг катта майдони. 11.00 — Бадиий фильм. 12.40 — Концерт. 15.10 — Медео. 15.20 — Горький — ишчилар синфининг куйчиси. 16.15 — Рус тили. 17.00 — **Кашф этилмаган ороллар** (бадиий фильм). 18.05 — Москва ва москваликлар. 18.35 — Ёшлар ижоди. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Ш. Перро. «Золушка». 19.30 — «Жасорат»нинг дала почтаси. 20.00 — **Хоккей: СССР — АҚШ.** 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — **Хоккей: ЧССР — КАНАДА.**

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Икки кучукчанинг саргузаштлари (мультфильм, 10, 11, 12, 13-сериялар). 11.55 — Фильм-концерт. 12.15 — **Тоғ қасоскорлари** (бадиий фильм, 2-серия). 18.30 — **Хоккей: «БИНОКОР» (Тошкент) — «САЛАВАТ ЮЛАЕВ»** (Уфа). 21.15 — **«Ахборот».** 21.35 — Партия планлари — халқ планлари. 22.00 — **«Вақт»** (Москва). 22.30 — Ўзбекистон чорвадори. 22.50 — Қамбарнинг сеҳрли сози (фильм-концерт).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Илмий-оммабоп телефильм. 19.20 — **Канадалик одам** (бадиий фильм). 20.45 — Тошкент янгиликлари. 21.00 — Ўқитувчилар учун консультация. 21.25 — Тошкент ва тошкентликлар.

11 СЕНТЯБРЬ — ШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Эрталабки гимнастика. 10.30 — Моҳир қўллар. 11.00 — Ота-оналар, Сизлар учун. 11.30 — Музикали программа. 12.00 — Табиат ва инсон. 12.30 — Рассомлар ҳақида ҳикоялар. 14.45 — Фильм-концерт. 15.05 — **Гўзал Василиса** (бадиий фильм). 16.15 — Музикали абонемент. 16.50 — «Здоровье». 17.20 — «Спортлото» тиражи. 17.30 — Концерт. 18.00 — **Ҳайвонот оламида.** 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Мультфильм. 19.30 — «70-йиллар Америкаси» (3-фильм). 20.00 — Эстрада концерти. 20.45 — Бадиий фильм. 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — «Сопот-76».

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.10 — Янгиликлар. 10.20 — **Телеминиатюралар.** 11.00 — Шеърият мухлисларига. 11.10 — Ёш кинохаваскорлар клуби. 12.00 — **Оқ йўл, «Зангори қушча»** (бадиий фильм). 13.20 — Шифокор маслаҳати. 13.35 — Фильм-концерт. 14.20 — Спорт кўрсатуви. 14.50 — Ҳужжатли фильм. 18.05 — Санъат ғунчалари. 18.40 — **Партком секретари** (бадиий фильм, 1-серия). 19.45 — **«Ахборот».** 20.00 — Оламга саёҳат. 21.00 — **«Ахборот».** 21.20 — Куйланг, ёш хонандалар (телеконкурс). 21.50 — Ҳужжатли фильм. 22.00 — **«Вақт».** (Москва). 22.30 — **Тўрғай** (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

17.20 — Душанба кўрсатувлари.

12 СЕНТЯБРЬ — ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Зарядкага сафланинг! 10.30 — Будильник. 11.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 12.00 — И. Зюзюкин. «Шу қизчани деб» (телеспектакль). 13.30 — Қишлоқ янгиликлари. 14.30 — Музикали киоск. 15.00 — **Шигров уездилик Гамлет** (бадиий фильм). 16.25 — Бугун — танкчилар куни. 16.40 — Концерт. 17.10 — Халқаро панорама. 17.40 — 1976 йил қўшиқлари. 18.00 — **Киносаёҳатчилар клуби.** 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Мультфильмлар. 19.45 — Совет Иттифоқи чет эллик меҳмонлар нигоҳи билан. 20.00 — **Хоккей: СССР — КАНАДА.** 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — Сизнинг фикрингизча. 23.35 — Катталар учун мультфильмлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.10 — Янгиликлар. 10.20 — Куйланг, ёш хонандалар (телеконкурс). 10.50 — Кўча ҳаракати хавфсизлиги учун. 11.35 — В. Константинов, Б. Рацир. «Кириш бали» (телеспектакль). 13.05 — Зарбдор комсомол қурилишлари эстафетаси. 13.45 — «Замандас». 14.30 — Киноэкран янгиликлари. 15.00 — **Хоккей: «БИНОКОР» (Тошкент) — «МОЛОТ»** (Пермь). 18.30 — Болалар учун кўрсатув. 19.05 — **Партком секретари** (бадиий фильм, 2-серия). 20.10 — **«Ахборот».** 20.25 — Бугун — танкчилар куни. 20.35 — «Ватанпарвар» программаси. 21.00 — **«Ахборот».** 21.20 — **Телеминиатюралар.** 22.00 — **«Вақт»** (Москва). 22.30 — Пахтазор — мардлар майдони. 22.50 — Концерт.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

17.00 — **Фрунзе кўрсатувлари.**

4 СЕНТЯБРЬ, ШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Эрталабки гимнастика. 10.30 — АБВГДейка. 11.00 — Ота-оналар, Сизлар учун. 11.30 — Музикали программа. 12.00 — Адабий ўқиш: «Менинг Чеховим». 12.45 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 13.15 — Концерт. 14.00 — Музей ва кўргазма залларида бўйлаб. 14.30 — **Чўртон балиқ амри билан** (бадиий фильм). 15.35 — «Здоровье». 16.20 — «Спортлото» тиражи. 16.30 — Мўъжизасиз мўъжизалар. 17.20 — Мультфильм. 17.40 — **Хоккей: СССР — ЧССР** (1- ва 2-даврлар). 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Хоккей мусобақасининг давоми. 20.00 — Балетдан парча. 20.10 — Чикаго узра тутунлар. 21.00 — «13 стул». (телеминиатюралар). 22.00 — **«Вақт»** 22.30 — Концерт.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.10 — Янгиликлар. 10.20 — **Телеминиатюралар.** 11.00 — Шеърият мухлисларига. 11.10 — Спорт эшиттириши. 11.40 — **«Эҳтиёт бўлинг, буви** (бадиий фильм). 13.10 — Рақслар гулдастаси. 13.40 — Кинокўзгуда ҳаёт. 18.05 — Концерт. 18.35 — Полкдошлар. 18.55 — Ҳужжатли фильм. 19.15 — Чорвачилик — зарбдор фронт. 19.35 — Ўн минут музика. 19.45 — **«Ахборот».** 20.00 — Тўрткўл — асримиз тенгдоши. 20.30 — Ғижжак тароналари. 21.00 — **«Ахборот».** 21.20 — Куйланг, ёш хонандалар (телеконкурс). 21.50 Катталар учун мультфильм. 22.00 — **«Вақт»** (Москва). 22.30 — **Оқшом қўнганича йўқ** (бадиий фильм)

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

17.20 — **ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.**

Театр

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 4/IX да **Инқилоб тонги** (билетлар сотилган), 5/IX да **Ўғирланган умр.**

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **МАМЛАКАТИМИЗДАГИ МАШҲУР ИЛЛЮЗИОНЧИ ЭМИЛЬ КИО ИШТИРОКИДА «МЎЪЖИЗАЛАР ОЛАМИДА» ИЛЛЮЗИОН РЕВЮ ГАСТРОЛЛАРИ** (11.00, 15.00 ва 19.30).

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

Сўнгги қурбон — «ЧАПКА» (жуфт соатларда), САНЪАТ САРОЙИ, «МОСКВА», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «НУКУС» (19, 21).

Жиноят — «ҚОЗОҒИСТОН», «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Мариенбаддаги отишма — «ДРУЖБА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Бошсиз чавандоз — «НУКУС» (11, 13, 15, 17).

ЁЗГИ БИНОДА

Сўнгги қурбон — «ФЕСТИВАЛЬ».

Жиноят — «ХИВА».

●

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

4 сентябрь соат 16.00 ва 20.00 да

5 сентябрь соат 15.00 ва 19.00 да

ХОНАНДА ВА РАҚҚОСАЛАР ДАВРАСИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

М. ҚОРИЕҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИНИНГ

«ГЎЗАЛ» АНСАМБЛИ

Ўзбекистон ССР халқ артисти, Давлат мукофотининг лауреати

РАЪНО НИЗОМОВА

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, Қорақалпоғистон АССР халқ артисти

ГУЛШОД ОТАБОЕВА

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреатлари:

ҚИЗЛАРХОН ДЎСТМУҲАМЕДОВА, ДИЛАФРЎЗ ЖАББОРОВА

Солистлар: Шерали ЖЎРАЕВ, Ортиқ ОТАЖОНОВ, ака-ука КАМОЛИДДИН ва Зокиржон РАҲИМОВлар (Наманган), ака-ука Абдуллажон ва Ғуломжон ҒОФУРОВлар, Ҳадича АЛИМАРДОНОВА, Ойшахон РАҲМОНОВА, Нодира АҲМЕДОВА, Моҳичеҳра НУРМУҲАМЕДОВА, Шерқўзи ҒОЗИЕВ (интермедия), Абдуфаттоҳ САИДОВ (интермедия).

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Программани — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ғуломжон ТОЖИАЪЛОЕВ ва Ўткир СИДДИҚОВ олиб борадилар.

Билетлар Свердлов номли концерт зали кассасида соат 14.00 дан сотилмоқда.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

●

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлигининг

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ЎРТА ОСИЁ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ВА ЭЛЕКТРЛАШТИРИШ ИЛМИЙ ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ (САИМЭ)

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

техника ўлчовлари, кино суратга олиш ва экспериментларни планлаштириш бўлими раҳбари;

бўлимларнинг катта ва кичик илмий ходимлари: озуқа, сабзавот, донли ва луб экинларини парваришлаш ва йиғиштириб олишнинг механизацияси, машиналар, энергетика системаларини ишлаб чиқиш ва текшириш, машина-трактор паркидан фойдаланиш (катта илмий ходимлар); тупроқни қайта ишлашни механизациялаш ва қишлоқ хўжалик экинларини парваришлаш (3 кичик илмий ходим); пахта ҳосилини йиғиштириш жараёнларини механизациялаштириш (2 катта ва 2 та кичик илмий ходим); агрофизика-химия тадқиқотлари жараёнларини механизациялаштириш учун агротехникани ишлаб чиқиш (кичик илмий ходим; қишлоқ хўжалик фанлари кандидати ёки катта амалий тажрибаси бўлган мутахассис).

Конкурсда қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини механизациялаштириш борасида катта амалий тажрибаси бўлган техника фанлари докторлари ва кандидатлари ёки мутахассислар қатнашишлари мумкин.

КОНКУРС МУДДАТИ — 1 ОКТЯБРГАЧА.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 702841, Тошкент области, Янгийўл шаҳри, «Қирда» почта бўлими.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти; 41 * ТЕЛЕФОНЛАР Коммутатор — 330249 дан 330258 гача Эълонлар — 338142.

Р. 13330. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри Индекс 64583. В. — 207.